

**Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej w Więcborku**

Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2013 dla gminy Więcbork

Autorzy:

Ewa Burzyńska
Anna Cybulska
Bożena Grochowska
Emilia Pawłowska
Tomasz Siekierka
Bożena Smoleń
Izabela Sowińska
Anna Suder
Izabela Szmaglinska
Agnieszka Welzant

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	8
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	15
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	20
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	24
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	38
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	41
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	41
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	42
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	48
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	52
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	53
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	53
10.2	KOSZTY	55
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	56
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	57
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	58
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	59
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	61
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	62
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	63
11	Wnioski końcowe	66

1. Wprowadzenie

Wstęp

Gmina Więcbork jest gminą miejsko-wiejską położoną (...), w województwie kujawsko-pomorskim, w zachodniej części powiatu sępoleńskiego. Według założeń przestrzennych województwa kujawsko – pomorskiego, Miasto Więcbork określane jest jako ośrodek o znaczeniu ponadlokalnym oraz uzupełniającym ośrodek powiatowy w Sępólnie Krajeńskim.

Gmina Więcbork położona jest w północno – zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, wśród malowniczych wzgórz i lasów Pojezierza Krajeńskiego. Jest jedną z 4 gmin powiatu sępoleńskiego.

Zgodnie z danymi GUS z 2005 roku, Gmina Więcbork zajmuje obszar 23 571 ha, z czego prawie 60% stanowią użytki rolne, 21,7% użytki leśne, zaś pozostałe grunty i nieużytki 13,2%. Pod względem powierzchni, Gmina Więcbork jest jedną z większych gmin powiatu sępoleńskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego (9 pozycja na 144 gmin). Jej powierzchnia stanowi 29,8% powierzchni powiatu. Gmina Więcbork leży w granicach Krajeńskiego Parku Krajobrazowego

Gmina graniczy z następującymi gminami:

- Sępólno Krajeńskie i Sośno w powiecie sępoleńskim,
- Mroczą w powiecie nakielskim,
- Łobżenicą w powiecie pilińskim (woj. wielkopolskie),
- Złotowem, Zakrzewem, Lipką w powiecie złotowskim (woj. wielkopolskie).

Gmina Więcbork podzielona jest na 22 następujące sołectwa: Adamowo, Borzyszkowo, Czarmuń, Dalkowo, Frydrychowo, Górowatki, Jastrzębiec, Jeleń, Lubcza, Nowy Dwór, Pęperzyn, Puszcza, Runowo Krajeńskie, Suchorączek, Sypniewo, Śmiłowo, Witunia, Wymysłowo, Zabartowo, Zakrzewek, Zakrzewska Osada, Zgniłka. Dodatkowo na terenie Miasta funkcjonuje Samorząd Mieszkańców Miasta Więcbork.

Gmina Więcbork wykazuje także aspiracje do rozwoju funkcji turystycznej o charakterze ponadlokalnym. Atutami turystycznymi Gminy są liczne jeziora, lasy, pomniki przyrody oraz obiekty architektury zabytkowej.

Miasto Więcbork położone jest przy drodze wojewódzkiej nr 241. Miasto oddalone jest od większych ośrodków miejskich:

- Sępólna Krajeńskiego o 13 km,
- Bydgoszczy o 54 km,
- Torunia o 100 km.

Atrakcyjne warunki przyrodnicze i środowiskowe (m.in. położenie prawie całej Gminy na terenie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego) czynią z Gminy Więcbork atrakcyjne miejsce do odpoczynku weekendowego. Na terenie Gminy znajduje się również wiele ciekawych zabytków i obiektów o znaczeniu kulturowym. Władze Gminy dokładają starań, by zapewnić mieszkańcom i turystom miejsce do spędzania wolnego czasu. W grudniu 2013 roku do użytku został oddany zrewitalizowany Rynek. W ramach inwestycji, na Rynku powstały: amfiteatr, fontanna, źródło wodne, nowe ławki i kosze oraz iluminacje świetlne kościoła i Rynku. Dzięki przebudowie, Rynek będzie stanowił miejsce spotkań młodzieży, dorosłych, a także rodzin z dziećmi. Rewitalizacja Rynku wpłynęła również na poprawę estetyki Gminy.

Zmiany w infrastrukturze technicznej i społecznej Gminy oraz położenie komunikacyjne i geograficzne stanowią siłę napędową jej ciągłego rozwoju. Dzięki tym czynnikom, głównymi kierunkami rozwoju Gminy Więcbork są: budownictwo mieszkaniowe, turystyka weekendowa oraz rozwój przedsiębiorczości.

Gmina (miasto wraz z 22 sołectwami) pomimo społecznej inicjatywy przeżywa problemy społeczne. Przemiany społeczno-ekonomiczne ostatnich lat spowodowały degradację społeczną, kulturalną i ekonomiczną terenu. Podejmowane przez różne podmioty działania i inicjatywy mają na celu odbudowę kapitału ludzkiego i społecznego.

Charakterystykę gminy przedstawiono na podstawie zapisów Strategii Rozwoju Gminy Więcbork na lata 2014--2020 (Uchwała Nr XI/356/2014 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 27 marca 2014 r.)

Uwarunkowania prawne:

MGOPS w Więcborku informuje, że nowelizacja z 2011 r. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wprowadziła obowiązek przygotowywania corocznie przez gminy, powiaty i samorząd województwa **OCENY ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**, która będzie przedstawiana odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu oraz sejmikowi województwa.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ opracowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej i jest podstawą do planowania budżetu na następny rok. Dokument charakteryzuje w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot finansujący i realizujący, w przekroju lat 2010-2012 z prognozą roku następnego.

Ocena (zwana dalej: **OZPS**) obejmuje także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Obowiązek opracowania OZPS wynika wprost z art. 16a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz.U. z 2013 poz. 182). W oparciu o uzyskane dane przygotowano został dokument, wskazujący obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

Nadmienia się, że Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie, w ramach projektu systemowego EFS nr 1.16 „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji” przygotował narzędzie umożliwiające ocenę zasobów pomocy społecznej w gminie i powiecie. Narzędzie przygotowano głównie w formie tabelarycznej. Tabele, w pewnych określonych komórkach wypełnione zostały automatycznie – poprzez walidację danych z różnych dostępnych systemów (sprawozdania resortowe, GUS, ZUS itp.). Narzędzie wykorzystywane jest już 3 rok. OZPS wykonywane tym roku zmodyfikowano, jednocześnie uproszczono zbieranie danych, doprecyzowano nazewnictwa komórek jak również ich zawarte w nich wartości. Wszystkie korekty dokonane przez MGOPS w zasilonych komórkach zostały wyjaśnione w części opisowej. Sporządzona ocena dotyczy również osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, rodzaju ich problemów i ich rozkładu ilościowego oraz stanowi wraz z rekomendacjami podstawę do planowania budżetu na rok 2014.

Objaśnienia:

1.1 ŹRÓDŁA INFORMACJI:

1. Systemy zewnętrzne – zasilanie komórek formularza OZPS następuje z systemów informatycznych:
  - SAC-MPiPS 03 (Sprawozdania roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach);
  - System Informatyczny MPIPS-DSR (świadczenia rodzinne),
  - POMOST,
  - MEN -SIO,
  - Dane Urzędu Miejskiego w Więcborku (rejestry, bazy danych);
  - Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej w Więcborku (rejestry, bazy danych);
  - Dane Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku (rejestry, bazy danych);
  - Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim; itp.
2. System wewnętrzny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej - tj. własne dane” - oznacza to wprowadzenie danych do komórek formularza na podstawie posiadanych informacji, własnych raportów oraz wyników badań. Wprowadzenie tych danych ma na celu wskazanie potrzeby posiadania informacji do przeprowadzenia analiz i sformułowania rekomendacji.

1.2 SYMBOLE STATYSTYCZNE:

- Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych niż jednostka miary obowiązująca dla danej tablicy.
- Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- Znak (x) - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- Pojęcie „w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
- Pojęcie „z tego” – oznacza, że podaje się wszystkie składniki sumy.
- Pojęcie „prognoza” – oznacza przewidywaną całkowitą wartość danego zjawiska a nie wartości przyrostu lub spadku zjawiska wyrażonego wielkościami bezwzględny.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina Więcbork należy do większych pod względem liczby mieszkańców, gmin województwa kujawsko-pomorskiego. W latach obejmujących ocenę (2011-2012) nastąpił bardzo niewielki wzrost liczby mieszkańców gminy (5 osób). W 2013 r. gmina zamieszkiwana była przez 13.297 osób (nastąpił spadek w stosunku do 2012 roku o 68 osób). Gmina składa się z 36 miejscowości i 22 sołectw.

W naszym regionie nadal zauważa się zmiany w strukturze wiekowej ludności, będące przejawem procesu starzenia się mieszkańców naszego województwa. Jak wynika z prognoz demograficznych, do 2030 roku w regionie znacznie zwiększy się udział osób w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że ponad 25% mieszkańców województwa będą stanowiły osoby starsze, czyli co 4 mieszkańiec naszego regionu będzie liczył powyżej 60 lat. [1]

Stopa bezrobocia w gminie wzrasta i jest wciąż dużym problemem społeczno-ekonomicznym (wg stanu na XII.2013 stopa bezrobocia na terenie powiatu sępoleńskiego **wynosiła 25,10%**, na terenie województwa kujawsko-pomorskiego – 18,1%, na terenie kraju 13,4%. Stopa bezrobocia na terenie kraju ma tendencję wzrostową.

Z danych zamieszczonych w OZPS, wg stanu na 31.12.2013 r., wynika iż zarejestrowanych było 1.111 osób bezrobotnych (co 8 mieszkańiec gminy w wieku produkcyjnym był osobą bezrobotną).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku gmina była właścicielem 265 lokali mieszkalnych (komunalnych i socjalnych). W stosunku do 2012 r. liczba lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy uległa zmniejszeniu wskutek wyprzedazy mienia komunalnego głównym najemcom. W dalszym ciągu istnieje tendencja wyprzedazy mienia komunalnego.

Gmina Więcbork jest organem prowadzącym: przedszkole gminne Nr 1 w Więcborku (z 8 oddziałami), Filię Przedszkola Gminnego w Sypniewie (z 3 oddziałami), oddział w Borzyszkowie, 6 szkół podstawowych i 4 gimnazja. Władze Gminy dokładają wszelkich starań, by nie zmniejszać liczby własnych placówek oświatowych, czego efektem jest niezmienna liczba placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy od wielu lat.

Oprócz jednostek prowadzonych przez Gminę Więcbork, na terenie Gminy funkcjonują również placówki, dla których organem prowadzącym jest powiat sępoleński. Należą do nich:

- Liceum Ogólnokształcące im. J. Korczaka w Więcborku,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku,
- Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Krajeńskim Oddziały Zamiejscowe w Więcborku.

Z inicjatywy osób fizycznych powstał Żłobek i Klub Malucha Puchaty Zakątek w Więcborku, jednak w 2014 podmiot zawiesił działalność.

Obsługą ekonomiczno-administracyjną oraz finansowo-księgową samorządowych placówek oświatowych oraz organizacją dowozu uczniów do szkół na terenie Gminy Więcbork zajmuje się Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku, które zostało utworzone uchwałą Nr XXXIX/378/06 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 25.05.2006 roku. Zespół realizuje także inne zadania oświatowe organu prowadzącego.

Przy Szkole Podstawowej w Więcborku funkcjonuje boisko ORLIK (od kwietnia 2013 roku) oraz przy Gimnazjum w Więcborku – boisko wielofunkcyjne o sztucznej nawierzchni.

Potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy Więcbork zaspokajane są przez następujące jednostki i obiekty:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku, w którego skład wchodzi Wiejski Dom Kultury w Sypniewie,
- Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Więcborku, w której skład wchodzi:
  - Biblioteka w Sypniewie,
  - Biblioteka w Runowie Krajeńskim.

Za realizację działań w zakresie polityki społecznej na terenie gminy Więcbork odpowiada szereg podmiotów (podmioty należące do sfery pomocy społecznej, edukacji, kultury i sportu oraz ochrony zdrowia przedstawiono powyżej), zarówno w obszarze działań uchwałodawczych jak i wykonawczych. Regulacje prawa miejscowego, kształtujące w sposób fundamentalny lokalną politykę społeczną, a więc stosowne programy i uchwały budżetowe, są przyjmowane przez Radę Miasta, w ramach, której funkcjonuje m.in. Komisja Zdrowia i Pomocy Społecznej, która merytorycznie jest właściwa do opiniowania uchwał w tym zakresie.

Za wykonanie przyjętych aktów odpowiada organ wykonawczy, czyli Burmistrz wraz z właściwymi jednostkami pomocniczymi. Burmistrz powołuje także ciała opiniodawcze i doradcze, które w zależności od swego potencjału osobowego mogą w większym lub mniejszym stopniu wpływać na kreowanie lokalnej polityki społecznej.

Przypisy:

[1] www.kujawsko-pomorskie.pl/files/sejmik/.../material_ROPS.doc (dostęp marzec 2013), s. 5

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

1. Wiersz 22 – w wyniku zmiany definicji w 2011 wykazano „4” tj. „1” przedszkole wraz z „3” filiami, w latach 2012 roku należało podać tylko macierzystą jednostkę (stąd też wykazano '1'), natomiast od 2013 roku należy wykazać macierzystą jednostkę wraz z oddziałami przyszkolnymi (1 przedszkole gminne w Więcborku wraz z 5 oddziałami przyszkolnymi).

REKOMENDACJE/WNIOSKI/ANALIZY:

Analiza ludności Gminy Więcbork w kontekście ekonomicznych grup wieku pozwala zauważyć, że społeczeństwo na terenie Gminy się starzeje, tak jak obserwuje się to w skali kraju i Europy. Zmiany zachodzące w strukturze wiekowej mieszkańców, bez podjęcia odpowiednich działań profilaktycznych, mogą pociągać za sobą następujące problemy:

- w dalszym stopniu utrzymywać się będzie wysoka liczebność grupy produkcyjnej. Należy, więc uwzględnić duże zapotrzebowanie na pracę i dosyć **wysoki trwały poziom bezrobocia**,
- nie biorąc pod uwagę ewentualnych migracji na teren Gminy, prognozuje się **spadek zapotrzebowania na usługi przedszkolne** w kolejnych latach w związku ze spadkiem liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, a także przewiduje się spadek liczby uczniów uczęszczającej do szkół podstawowych i gimnazjów,
- obserwowany będzie sukcesywny **silny wzrost liczebności osób starszych**, który prawdopodobnie pociągnie za sobą nasilenie się problemów społecznych dotyczących osoby starsze oraz wzrost wydatków Gminy w zakresie pomocy społecznej. Gmina powinna zatem dążyć do rozwoju usług skierowanych do starszych grup wiekowych oraz rozwoju działalności z zakresu opieki zdrowotnej i socjalnej ukierunkowanej do tej grupy. Niezbędna jest także likwidacja barier architektonicznych oraz tworzenie łatwo dostępnej komunikacji publicznej.

Ciekawym rozwiązaniem dotyczącym problemu starzenia się społeczeństwa również na terenie Gminy Więcbork, może być aktywizowanie osób starszych poprzez stworzenie miejsca dziennego pobytu, gdzie w ramach 8-godzinnych zajęć osoby starsze uczestniczyłyby np. w lekcjach dekupażu, zajęciach plastycznych, czy sportowych. Byłaby to też doskonała okazja do integracji tej grupy mieszkańców oraz aktywnego spędzania czasu.

W odpowiedzi na zmiany demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa, Wyższa Szkoła Gospodarki prowadzi zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku, w ramach których odbywają się lektoriaty językowe, warsztaty, szkolenia i kursy dla seniorów. Na terenie Gminy funkcjonuje także Klub Seniora. Pomoc na rzecz osób starszych zapewniana jest również w formie mieszkań chronionych.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	13 360	13 365	13 297	13 432	13 432
KOBIETY						
Ogółem	2	6 705	6 704	6 673	6 740	6 740
Wiek 0-17	3	1 355	1 350	1 299	1 296	1 296
Wiek 18-59	4	3 868	3 852	3 839	3 830	3 830
Wiek 60 lat i więcej	5	1 482	1 502	1 535	1 614	1 614
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	6 655	6 661	6 624	6 692	6 692
Wiek 0-17	7	1 514	1 499	1 466	1 459	1 459
Wiek 18-64	8	4 499	4 500	4 461	4 467	4 467
Wiek 65 lat i więcej	9	642	662	697	766	766
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 092	1 119	1 111	1 111	1 111
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	605	589	607	607	607
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	174	207	190	190	190
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	272	271	262	253	253
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	34	16	6	10	10
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	4	3	3	3	3
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	7	7	8	9	9

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	0	0	0	0
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	0	0	1	0	0
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	2	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	0	0	13	0	0
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	4	1	6	6	6
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	495	495	495	495	495
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg. złożonych wniosków	24	30	23	25	20	25
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Brak miejsc	25	30	23	25	20	25
Miejsce zameldowania dziecka/rejonizacja	26	0	0	0	0	0
Brak zatrudnienia rodziców	27	0	0	0	0	0
Inne, jakie?	28	0	0	0	0	0
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży	29	0	0	0	0	0
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	30	0	0	0	0	0
Pozaszkolne	31	0	0	0	0	0
Liczba świetlic i klubów dla seniorów	32	1	1	1	1	1
Liczba hospicjów	33	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców, ubiegających się o status uchodźcy	34	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Obecny system pomocy społecznej funkcjonuje od 1 maja 2004 r. w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Prawo do świadczeń w tym systemie przysługuje osobom i rodzinom, które nie są w stanie same pokonać trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

MGOPS w Więcborku realizując zadania dookreślone w ustawie o pomocy społecznej (dalej: ups) wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Udzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby korzystających z pomocy są uwzględniane w miarę możliwości Ośrodka.

W myśl ups podstawowym warunkiem przyznania pomocy jest zaistnienie jednego z problemów określonych w artykule 7 (...), a ponadto - dla świadczeń pieniężnych - warunkiem jest wysokość dochodu, który do 30 września 2012 r. nie mógł przekraczać dla osoby w rodzinie – **351 zł** , a dla osoby samotnie gospodarującej – **477 zł**. Od 1 października 2012 r. kwoty te wynosiły odpowiednio **456 zł i 542 zł** (podstawa prawna: rozporządzenie Rady Ministrów z 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. poz. 823)).

Podstawowym warunkiem utrzymania świadczeń pieniężnych jest dochód, którego wysokość nie przekracza powyższych kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. W przypadku niektórych świadczeń kryterium dochodowe może być podwyższone uchwałą rady gminy.

Ponadto warunkiem utrzymania świadczenia jest wystąpienie jednego z problemów określonych w art. 7 ustawy.

Niezależnie od kryteriów dochodowych, w systemie pomocy społecznej są zarejestrowane osoby objęte świadczeniami częściowo lub całkowicie odpłatnymi. Do tego typu świadczeń należą usługi opiekuńcze.

Osoba lub rodzina, ubiegająca się o pomoc społeczną, zgłasza się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Formularz wywiadu środowiskowego jest wieloczęściowy. Dla pomocy świadczonej w miejscu zamieszkania wypełniane są te części, które dotyczą osób i rodzin ubiegających się o przyznanie świadczeń po raz pierwszy, po raz kolejny oraz w związku z aktualizacją ich danych. W przypadku osób lub rodzin korzystających ze stałych form pomocy, aktualizacje sporządza się – pomimo braku zmiany danych – nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

REKOMENDACJE/WNIOSKI/ANALIZY:

1. W latach 2008-2012 we wszystkich województwach wystąpił spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, taka sytuacja również wystąpiła w gminie Więcbork, jednak od momentu podwyższenia kryterium dochodowego, w ramach ups, liczba osób/rodzin korzystających z pomocy sukcesywnie wzrasta. W roku 2013 z różnych form pomocy skorzystało łącznie 609 środowisk, w których żyje 1 749 osób. **Jest to prawie 13 % mieszkańców gminy.**
2. W roku 2013 dominującym czynnikiem przyznawania świadczeń pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, są przyczyny zdrowotne, tzn. **długotrwałą chorobę** zdiagnozowano u 59,64% rodzin oraz dużej mierze powiązana **niepełnosprawność** (46,04%) w zetknięciu z ubóstwem zmuszają do podejmowania trudnych wyborów pomiędzy rozpoczęciem lub kontynuowaniem leczenia, a koniecznością zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych.
3. Kolejnym problemem jest **ubóstwo** (rozumiane jako posiadanie dochodów, które nie przekraczają kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej), które dotyka 55,60% rodzin korzystających z pomocy i utrzymuje się w grupie korzystających od dłuższego czasu na tym samym poziomie.
4. W dalszej kolejności pojawia się problem **bezrobocia** (brak pracy), które dotyka 53,81% liczby rodzin. Stopa bezrobocia w gminie wzrasta i jest wciąż dużym problemem społeczno-ekonomicznym (wg danych PUP Sępólno Kr. stopa bezrobocia na XII.2013 na terenie powiatu sępoleńskiego wynosiła 25,10% i była wyższa od roku poprzedniego o 0,04%). Najbardziej dramatyczną sytuację mają rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystają ze wsparcia właśnie z powodu bezrobocia członka rodziny lub nawet więcej niż 1 osoby bezrobotnej w rodzinie. Długotrwałe bezrobocie powoduje poważne zmiany w psychice bezrobotnych i ich izolację społeczną. Dla części tych osób, bezrobocie staje się w coraz większym stopniu sposobem życia, dlatego ich aktywizacja społeczno - zawodowa jest bardzo trudna. Wymaga zastosowania innych metod pracy niż w przypadku osób, które pozostają bez zatrudnienia do 12 miesięcy. Długotrwałe bezrobocie stwarza też zagrożenie patologią społeczną, zmniejsza szansę na znalezienie pracy a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną tych osób i ich rodzin i często prowadzi do społecznego wykluczenia.
5. **Bezradność wychowawcza rodzin** , dotyka znacznego odsetka badanej populacji (20,03%), problem zauważalny jest u prawie połowy rodzin z dziećmi (46,69%) i zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ dotyczy bezpośrednio dzieci. Ważnym elementem pracy na rzecz tej grupy jest możliwość obejmowania rodziców programami wsparcia i projektami edukacyjnymi/profilaktycznymi. W minionym roku wobec tych rodzin kolejny rok stosowano dodatkową usługę jakim było wsparcie „asystenta rodziny”.
6. Niepokojące zjawisko, które można zaobserwować, to znaczny odsetek rodzin (18,24%), gdzie przyczyną kryzysu jest problem uzależnienia od **alkoholu** , połowa tych rodzin, to osoby samotne, z czego 90% to mężczyźni. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost liczby rodzin z tym problemem o 15%.

WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ:

1. Tendencję wzrostową ma wielkość nakładów podnoszonych przez gminę, na najbardziej kosztowną formę realizowanych usług, jakimi są **usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania**;
2. **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie** są to usługi realizowane w ramach zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej. SUO przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi, czyli osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne), upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a

osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

SUO świadczone są w miejscu zamieszkania chorego przez wykwalifikowanych specjalistów. Działania terapeutyczne w środowisku mają doprowadzić do zminimalizowania skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia, nabycia umiejętności społecznego funkcjonowania w środowisku rodzinnym - społecznym. **MGOPS świadczy w tym zakresie usługi pedagogiczne i psychiatryczne.**

SUO świadczone w miejscu zamieszkania jest jednym z niewielu elementów skutecznego ogniwa oparcia społecznego działającego na terenie gminy, jednak w obecnym kształcie (ograniczone środki na realizację tego zadania) nie zabezpiecza potrzeb i nie spełnia wymaganych standardów w tym zakresie;

3. **Poradnictwo specjalistyczne** świadczone jest przez zaangażowanych specjalistów, tj. pedagoga, psychologa, prawnika. Pomoc i wsparcie świadczone jest w ramach: funkcjonującego Punktu Interwencji Kryzysowej, realizowanego projektu systemowego interAKTYWNI oraz w oparciu o specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. oferowane wsparcie z uwagi na ograniczone środki finansowe jest niewystarczające w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb;
4. Priorytetowym obowiązkiem pracownika socjalnego jest **świadczenie pracy socjalnej**, należącej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Świadczona jest przy użyciu instrumentów aktywnej integracji w oparciu o ocenę i diagnozę sytuacji osób i rodzin, mającą na celu profesjonalne, systematyczne i całościowe działanie pracowników socjalnych, w którym przyjmują wiele ról, m. in.: pomocnika, ratownika, mediatora, animatora, informatora i doradcy, pośrednika, koordynatora.

Zdaniem NIK, zagrożeniem dla właściwego prowadzenia pracy socjalnej, w tym dla realizacji kontraktów, jest **niewystarczające zatrudnienie na stanowiskach pracowników socjalnych i ich obciążenie obowiązkami zawodowymi**. Ustawowy wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, zgodnie z którym ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców (nie mniej jednak niż trzech pracowników), (...) obowiązuje w niezmiętej wysokości już od kilkunastu lat, mimo **rosnącej liczby zadań nałożonych na pracowników socjalnych** w wyniku zmian polityki socjalnej państwa i związanymi z nimi nowelizacjami prawa, dotyczącymi:

- przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wsparcia rodziny i pieczy zastępczej,
- postępowania weryfikującego fakt sprawowania opieki w kontekście świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z klientem w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. W okresie sprawozdawczym zawarto 53 kontrakty socjalne (2012: 48). W głównej mierze kontrakty służyły do ustalenia zasad współpracy z klientem będącym uczestnikiem zaproponowanych aktywnych form pomocy (tj. projekt systemowy interAKTYWNI, udział w zajęciach klubu integracji społecznej).

Obciążenie obowiązkami służbowymi zatrudnionych pracowników socjalnych jest bardzo duże. Średnia liczba rodzin przypadająca na 1 pracownika socjalnego w 6 rejonach opiekuńczych w 2013 r. **wyniosła 111 środowiska (nastąpił wzrost o 8 środowisk na 1 pracownika socjalnego w stosunku do 2012 r.)**.

Przeciążenie pracą pracowników socjalnych ma istotny wpływ na realizację pracy socjalnej (w tym również kontraktów socjalnych), ponieważ ogranicza możliwość odpowiedniego współdziałania z beneficjentem i wspierania jego wysiłków;

5. **Interwencja kryzysowa** stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. Interwencja kryzysowa polega na zapewnieniu wsparcia emocjonalnego, poczucia bezpieczeństwa, zredukowania lęku. Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Interwencji Kryzysowej tj. pedagog, psycholog, specjalista psychoterapii uzależnień, świadczyli wsparcie na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej (zarówno ofiary przemocy jak i jej sprawcy), będących w stanie kryzysu lub na rzecz rodzin dysfunkcyjnych;
6. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o **kontrakt socjalny**, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z klientem w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. W okresie sprawozdawczym zawarto 53 kontrakty socjalne (2012: 48). W głównej mierze kontrakty służyły do ustalenia zasad współpracy z klientem będącym uczestnikiem zaproponowanych aktywnych form pomocy (tj. projekt systemowy interAKTYWNI, udział w zajęciach klubu integracji społecznej).

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

1. W wierszach 'OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA' wykazano jedynie rodziny wobec których świadczone pracę socjalną (dana statystyczna możliwa do zweryfikowania przez POMOST STD), dodatkowo jest również duża liczba osób/rodzin korzystających tylko z bezdecyzyjnego wsparcia tuż. ośrodka (poza pracą socjalną), jednak z uwagi na trudność zliczenia danych nie podawano tych danych;

2. W ramach interwencji kryzysowej od 2013 roku MGOPS zaczął wykazywać rodziny korzystające ze świadczeń w ramach ups, wobec których prowadzona jest procedura 'Niebieskiej karty'.

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY i WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY i WSPARCIA					
Liczba osób	1	1 712	1 799	1 898	1 898
W tym: osoby długotrwale korzystające	2	1 223	1 264	1 220	1 220
Liczba rodzin	3	557	604	669	669
Liczba osób w rodzinach	4	1 712	1 799	1 898	1 898
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	5	908	944	992	992
W tym: osoby długotrwale korzystające	6	733	753	756	756
Liczba rodzin	7	558	580	609	609
Liczba osób w rodzinach	8	1 701	1 760	1 749	1 749
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	9	488	503	515	515
Liczba rodzin	10	445	460	478	478
Liczba osób w rodzinach	11	1 427	1 448	1 415	1 415
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	12	500	517	549	549
Liczba rodzin	13	304	314	334	334
Liczba osób w rodzinach	14	1 030	1 064	1 108	1 108
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	15	X	X	X	X
Liczba rodzin	16	578	625	669	669

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba osób w rodzinach	17	1 748	1 878	1 898	1 898
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	18	321	343	372	372
Liczba osób w rodzinach	19	1 010	1 120	1 173	1 173
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	20	329	334	360	360
Liczba osób w rodzinach	21	1 132	1 134	1 176	1 176
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	22	285	297	308	308
Liczba osób w rodzinach	23	840	878	867	867
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	24	341	369	399	399
Liczba osób w rodzinach	25	1 001	1 099	1 112	1 112
BEZRADNOŚĆ (PROBLEMY)					
Liczba rodzin	26	218	135	134	134
Liczba osób w rodzinach	27	760	588	580	580
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	28	90	105	122	122
Liczba osób w rodzinach	29	216	233	302	302
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	30	0	1	0	0
Liczba osób w rodzinach	31	0	1	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	32	40	38	50	50

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2011	Rok 2012		
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ				
Liczba rodzin	33	23	15	18
BEZDOMNOŚĆ				
Liczba rodzin	34	7	4	3
Liczba osób w rodzinach	35	7	4	4
OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO				
Liczba rodzin	36	7	11	7
Liczba osób w rodzinach	37	15	20	15
ZDARZENIA LOSOWE				
Liczba rodzin	38	1	6	1
Liczba osób w rodzinach	39	7	15	1
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE				
Liczba osób	40	0	0	0
SIEROCTWO				
Liczba rodzin	41	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	42	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE - OFIARY PRZEMOCY				
Liczba osób	43	32	45	66
Liczba rodzin	44	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	45	X	X	X
PRZEMOC W RODZINIE - SPRAWCY PRZEMOCY				
Liczba osób	46	0	0	7
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI				
Liczba osób	47	0	0	0
PROCES USAMODZIELNIENIA				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba osób	48	X	X	X	X
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	49	73	65	69	70
Liczba świadczeń	50	22 805	23 042	26 146	25 003
Kwota świadczeń w złotych	51	285 061	309 684	408 894	478 557
W TYM: SPECJALISTYCZNE					
Liczba osób	52	0	0	0	0
Liczba świadczeń	53	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	54	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	55	12	13	8	7
Liczba świadczeń	56	325	331	338	418
Kwota świadczeń w złotych	57	15 000	14 500	15 970	21 400
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	58	177	55	79	79
Liczba osób w rodzinach	59	525	261	341	341
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	60	578	619	669	669
Liczba osób w rodzinach	61	1 748	1 805	1 868	1 868
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	62	0	0	38	38
Liczba osób w rodzinach	63	0	0	140	140
KONTRAKT SOCJALNY					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	64	49	48	53	72
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	65	47	48	53	72
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	66	12	10	10	10

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Świadczeniami z pomocy społecznej są **świadczenia pieniężne i niepieniężne** przyznawane przez ośrodki pomocy społecznej. Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosi: **456 zł** na osobę w rodzinie lub **542 zł** na osobę samotnie gospodarującą.

Za **dochód** uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach, a także kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu **nie wlicza** się jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego, zasiłku celowego, pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty, wartości świadczenia w naturze oraz świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Obok kryterium dochodowego, warunkiem udzielenia świadczenia pieniężnego jest wystąpienie co najmniej jednej z okoliczności, określonych w ustawie o pomocy społecznej. Wąchlarz tych okoliczności jest bardzo szeroki i obejmuje m. in. sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze, zdarzenia losowe oraz kłęski żywiołowe.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE:

Najczęstsze formy to:

1. **ZASIŁEK STAŁY:** który przysługuje osobie samotnej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku (kobiety 60 lat, mężczyźni 65) lub niepełnosprawności (orzeczony znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności), jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej czyli kwoty 542 zł. lub osobie pełnoletniej pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (kryterium na osobę w rodzinie – 456 zł.) Zasiłek stały ustala się dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a jej dochodem, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529 zł. miesięcznie. W przypadku osób w rodzinie zasiłek ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota tego zasiłku nie może być niższa niż 30 zł.
2. **ZASIŁEK OKRESOWY :** przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (542 zł.), lub rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (456 zł na osobę w rodzinie). Zasiłek okresowy ustala się w przypadku osób samotnie gospodarujących do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby. Kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł. Natomiast dla w przypadku rodzin zasiłek ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby. Natomiast w przypadku rodziny kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 20 zł.
3. **ZASIŁEK CELOWY :** może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Wysokość zasiłku celowego nie jest określona ustawowo zależy od ustalenia indywidualnej sytuacji rodziny lub osoby na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz możliwości finansowych ośrodka.

Zasiłek celowy może być także przyznany osobie lub rodzinie jeśli poniosły one straty w wyniku zdarzenia losowego, kłęski żywiołowej, lub ekologicznej. Wówczas może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- **SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY:** w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi lub - zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.
- **ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO :** jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego bądź poniosły straty w wyniku kłęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi;
- **ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ:** jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku kłęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE:

Ośrodek może zaproponować także świadczenia niepieniężne np. w formie pracy socjalnej, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, sprawienia pogrzebu, pobytu i usługach w domu pomocy społecznej i innych, mieszkanie chronione, Pomoc w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej świadczona jest bez względu na dochód.

Rodzaje świadczeń niepieniężnych:

1. **PRACA SOCJALNA:** świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny i jest świadczona bez względu na posiadany dochód,
2. **SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE:** przyznawane osobom pobierającym zasiłek stały, uchodźcom oraz osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizującym kontrakt socjalny,
3. **SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNO-RENTOWE:** przyznawane osobom, które zrezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
4. **SPRAWIENIE POGRZEBU:** pochówek realizowany jest przez pomoc społeczną w przypadku, gdy najbliższa rodzina nie ma możliwości wykonania go we własnym zakresie np. z powodów finansowych lub osobistych,
5. **PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE:** osoby zainteresowane mogą uzyskać nieodpłatnie poradę prawną w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego oraz ochrony praw lokatorów, mogą również skorzystać z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego,
6. **SCHRONIENIE, POSIŁEK, NIEZBĘDNE UBRANIE:** pomoc udzielana osobom tego pozbawionym,
7. **USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA:** udzielane osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi te są odpłatne w części lub całości, jeżeli dochód osoby zainteresowanej przekracza kryterium dochodowe,
8. **SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA:** tak jak usługi zwykle udzielane są osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, jednakże usługi specjalistyczne wyróżniają się dostosowaniem do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności oraz świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te są odpłatne w części lub całości, jeżeli dochód osoby zainteresowanej przekracza kryterium dochodowe,
9. **OŚRODKI WSPARCIA:** usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone w ośrodkach wsparcia dziennego, do których zaliczamy m. in. środowiskowe domy samopomocy (dla osób z zaburzeniami psychicznymi) oraz dzienne domy pomocy (dla osób starszych). Uczestnicy ośrodków wsparcia biorą udział w zajęciach aktywizujących i terapeutycznych oraz mają zapewnione wyżywienie,
10. **RODZINNE DOMY POMOCY:** zadaniem rodzinnych domów pomocy jest zapewnienie całodobowej opieki nie mniej niż trzem i nie więcej niż ośmiu seniorom. Służą one pomocą szczególnie osobom wymagającym wzmoczonej opieki ze względu na znaczne ograniczenie w codziennym funkcjonowaniu, wynikające z podeszłego wieku,
11. **MIESZKANIA CHRONIONE:** przygotowują osoby w nich przebywające, pod okiem specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępują pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Skorzystać z nich mogą osoby, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, np. osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby opuszczające rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, zakład dla nieletnich lub cudzoziemcy,
12. **DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ:** przeznaczone są dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone dzielą się na: domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekłe somatycznie chorych, osób przewlekłe psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób niepełnosprawnych psychicznie.
13. **WSPARCIE ASYSTENTA RODZINY:** usługa jest nowatorskim rozwiązaniem i w założeniach ma ona pełnić inną rolę niż pracownik socjalny. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. MGOPS w Więcbork od 2012 roku zatrudnia 2 asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. W 2013 roku wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 34 rodziny.

REKOMENDACJE/WNIOSKI/ANALIZY :

1. Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż **zasiłek okresowy** to świadczenie finansowe o największym rozmiarze pod względem wielkości środków finansowych przekazywanych na realizację i pozostaje ważnym instrumentem finansowego wsparcia rodzin zamieszkujących gminę. Powodem tej sytuacji jest wzrost kryterium, a tym samym wzrost kwot udzielanych, w ramach tego świadczenia. Nadmieniamy się, iż pomoc w formie zasiłku okresowego stanowi różnicę w wysokości 50% między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny;
2. Drugą co do rozmiaru pomocy jest **zasiłek celowy**, jako świadczenie finansowe przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej. MGOPS w Więcbork świadczy pomoc w formie zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na dofinansowanie do zakupu opału, bieżącej opłaty czynszu, energii, gazu, wody, zakupu środków czystości, kosztów leczenia. W roku 2013 zasiłek celowy przyznawano również na zakup żywności, w ramach wieloletniego programu pomoc państwa w zakresie dożywiania;

3. Kolejną znaczącą formą pomocy oprócz wypłaty zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w celu jego przygotowania (w ramach programu pomoc państwa), jest pomoc w formie **posiłków** ;
4. Wśród świadczeń pieniężnych udzielanych mieszkańcom gminy znajduje się również **zasiłek stały** , wspierający osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, pozostające w ubóstwie;
5. Niekorzystne tendencje demograficzne oraz zmiany w strukturze rodzin sprawiają, że coraz większa część opieki nad osobami starszymi i przewlekle chorymi jest przenoszona do różnych form instytucjonalnych, z tego też powodu skierowanie i **opłacanie pobytu w domu pomocy społecznej** (świadczenie niepieniężne) systematycznie zwiększa poziom wydatków jakie ponosi gmina na ten cel.

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2011	Rok 2012			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	69	63	68	69
Liczba świadczeń	2	656	621	671	690
Kwota świadczeń w złotych	3	193 352	204 785	247 847	249 859
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	46	43	43	43
Liczba świadczeń	5	444	455	450	430
Kwota świadczeń w złotych	6	155 645	168 430	188 875	180 480
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	25	22	26	26
Liczba świadczeń	8	212	166	221	260
Kwota świadczeń w złotych	9	37 707	36 355	58 972	69 379
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	177	238	280	280
Liczba świadczeń	11	1 029	1 329	1 838	1 960
Kwota świadczeń w złotych	12	295 999	397 205	669 538	712 924
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	176	233	272	272

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba świadczeń	14	1 025	1 304	1 791	1 904
Kwota świadczeń w złotych	15	294 418	392 647	661 081	702 791
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	0	2	3	3
Liczba świadczeń	17	0	5	17	21
Kwota świadczeń w złotych	18	0	2 177	3 883	4 797
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	2	5	8	5
Liczba świadczeń	20	4	20	30	35
Kwota świadczeń w złotych	21	1 581	2 381	4 574	5 336
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	1
Liczba świadczeń	26	0	0	0	6
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	1 626
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	463	482	454	549
Kwota świadczeń w złotych	29	590 646	505 901	329 879	381 508
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	388	398	346	400

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba świadczeń	31	2 556	2 735	2 250	2 900
Kwota świadczeń w złotych	32	443 500	372 050	204 500	297 408
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	38	46	49	0
Kwota świadczeń w złotych	34	21 920	25 851	28 787	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	431	443	480	400
Liczba świadczeń	36	53 162	63 183	70 257	58 400
Kwota świadczeń w złotych	37	227 514	281 179	310 036	283 240
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	322	340	356	293
Liczba świadczeń	39	42 782	45 786	46 790	38 471
Kwota świadczeń w złotych	40	176 703	197 631	193 502	179 275
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	431	443	480	316
Liczba świadczeń	42	53 162	63 183	70 257	46 253
Kwota świadczeń w złotych	43	227 514	281 179	310 036	223 092
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	322	340	356	250
Liczba świadczeń	45	42 782	45 786	46 790	31 873
Kwota świadczeń w złotych	46	176 703	197 631	193 502	131 812
SCHRONIENIE					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba osób	47	5	4	2	2
Liczba świadczeń	48	281	263	38	90
Kwota świadczeń w złotych	49	5 591	6 683	650	2 250
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	2	0	0	1
Liczba świadczeń	54	2	0	0	1
Kwota świadczeń w złotych	55	4 844	0	0	5 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	12	16	17	17
Liczba świadczeń	57	119	172	163	170
Kwota świadczeń w złotych	58	235 550	358 633	359 460	439 100
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY					
PLAN PRACY Z RODZINĄ					
Liczba rodzin	61	0	21	27	27

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Gmina zobowiązana jest do realizowania zadań dotyczących przyznawania różnorodnych świadczeń socjalnych na rzecz mieszkańców gminy Więcbork, do których należą, m.in:

1. **świadczenia rodzinne** wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych (zadanie realizowane przez MGOPS od maja 2004 r.);
2. **zaliczki alimentacyjne** wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (zadanie realizowane przez MGOPS od kwietnia 2005 r.);
3. **opłata składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne** od niektórych świadczeń pomocy społecznej (zadanie realizowane przez MGOPS od stycznia 1999 roku);
4. **koordynacja prac społecznie użytecznych**, w tym również wypłata należnych świadczeń z tego tytułu (zadanie realizowane przez MGOPS od stycznia 2006 r.) Na podstawie zlecenia zadań - podmiotem odpowiedzialnym za realizację tego zadania jest MGOPS Więcborku .
5. **dotatki mieszkaniowe**, których ustalaniem uprawnień i wypłatą zajmuje się bezpośrednio UM w Więcborku (zadanie realizowane przez UM od 1996 r.)
6. **stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne**, tym zadaniem natomiast zajmuje się Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku (zadanie realizowane od 2004 r.).

REKOMENDACJE/WNIOSKI/ANALIZY:

1. Od 1 stycznia 2013r. pojawiło się nowe świadczenie opiekuńcze w postaci **specjalnego zasiłku opiekuńczego** dla osób, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia;
2. Ponadto na podstawie art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw 45 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 01 stycznia 2013r. (tj. 50% ogółu pobierających na dotychczasowych zasadach świadczenie) utraciło prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r.;
3. Trybunał Konstytucyjny w Wyroku z dnia 5 grudnia 2013r. orzekł, iż art. 11 ust. 1 i 3 w/w ustawy jest nie zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Aktualnie Sejm **przywrócił prawo do świadczenia pielęgnacyjnego** wszystkim osobom, którym z dniem 1 lipca 2013 roku wstrzymano tą formę wsparcia. Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów jest realizacją grudniowego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Opiekunowie otrzymają również wyrównanie wraz z odsetkami za miesiące, w których nie pobierały świadczeń. Zakładając, że ustawa wejdzie w życie 1 maja, będzie to w sumie ok. 5,5 tys. zł. O możliwości otrzymania zaległych pieniędzy gminy poinformują wszystkich opiekunów najpóźniej w ciągu 14 dni od momentu wejścia ustawy w życie. Łączne skutki finansowe ustawy w 2014 roku szacuje się na ok. 1 mld 372 mln zł. To koszt zwrotu świadczeń oraz ich dalszej wypłaty w tym roku. O możliwości otrzymania zaległych pieniędzy Gmina Więcbork poinformuje wszystkich opiekunów najpóźniej w ciągu 14 dni od momentu wejścia ustawy w życie. Łączne skutki finansowe ustawy w 2014 roku szacuje się na ok. 1 mld 372 mln zł. To koszt zwrotu świadczeń oraz ich dalszej wypłaty w tym roku.

4. Obecnie Sejm uchwalił również ustawę podnoszącą świadczenia dla opiekunów niepełnosprawnych dzieci (świadczenie pielęgnacyjne). Wsparcie finansowe wzrośnie od 1 maja br. z obecnych 820 zł do 1000 zł netto. Od 1 stycznia 2015 r. będzie to 1200 zł netto, a od 1 stycznia 2016 r. - 1300 zł netto;

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

1. w wierszu 3-4, w latach 2011-2012 zostały inaczej przedstawione dane niż w latach kolejnych (2013-2014); W latach 2011-2012 jest to liczba świadczeń w całym roku poddanych analizie, w kolejnych 2 latach przedstawiono liczbę średniomiesięcznych świadczeń;
2. z uwagi na brak publikacji w dzienniku ustaw zmian dot. przywrócenia prawa od świadczeń pielęgnacyjnych dla 45 osób (które w roku ubiegłym utraciły omawiane świadczenie) nie wykazano kosztu spłaty tych świadczeń w wierszach dotyczących 'świadczenia pielęgnacyjnego' i 'opłacanie składki społecznej' - **łącznie koszt spłaty szacuje się na kwotę rzędu 300.000 zł.**

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2011	Rok 2012			
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	722	641	682	650
Kwota świadczeń w złotych	2	2 512 970	2 250 083	2 192 784	2 082 059
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba osób	3	1 470	1 394	159	149
Liczba rodzin	4	1 470	1 394	159	149
Liczba osób w rodzinach	5	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	6	754 365	718 017	490 582	409 200
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY					
W tym: (od poz. 7 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba osób	7	448	445	413	413
Liczba rodzin	8	4 480	445	413	413
Liczba osób w rodzinach	9	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	10	373 167	350 829	274 176	274 176
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba osób	11	240	244	248	255
Liczba rodzin	12	240	244	248	255
Liczba osób w rodzinach	13	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	14	391 527	387 243	401 931	422 586
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba osób	15	176	169	176	176
Liczba rodzin	16	176	169	176	176
Liczba osób w rodzinach	17	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	18	303 858	292 077	302 328	302 328
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRE UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba osób	19	9	8	6	6

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Kwota świadczeń w złotych	20	15 147	12 393	10 710	10 710
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń (średniomiesięczna liczba świadczeń)	21	72	52	61	60
Kwota świadczeń w złotych	22	72 000	52 000	61 000	60 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń (średniomiesięczna liczba świadczeń)	23	135	134	89	96
Kwota świadczeń w złotych	24	135 000	134 000	89 000	96 000
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	138	159	148	150
Liczba rodzin	26	81	86	82	90
Liczba osób w rodzinach	27	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	28	532 589	629 187	644 682	699 030
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba osób	29	638	591	555	560
Liczba świadczeń	30	3 837	3 543	3 328	3 340
Kwota świadczeń w złotych	31	644 451	661 467	666 898	670 898
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	91	84	80	80
Kwota świadczeń w złotych	33	31 991	32 732	29 458	26 700
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	87	84	77	33
Liczba świadczeń	35	885	756	874	390
Kwota świadczeń w złotych	36	115 268	106 302	127 664	66 000
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba osób	37				
Liczba świadczeń	38				
Kwota świadczeń w złotych	39				
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	40	51	47	61	45
Liczba świadczeń	41	297	261	331	450
Kwota świadczeń w złotych	42	83 201	78 211	96 715	147 240
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	43	874	808	829	860
Liczba świadczeń	44	874	808	829	860
Kwota świadczeń w złotych	45	286 179	329 148	401 799	355 814

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Ogólnie pomoc społeczna realizowana przez instytucje publiczne polega na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, pracy socjalnej,
2. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
3. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
4. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
5. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.[1]

Organizowanie pomocy społecznej i udzielanie świadczeń zostało rozdzielone pomiędzy organy rządowe i samorządowe, centralne i terenowe. Podział ten oparty jest na zasadzie pomocniczości. Stanowi ona podstawę do określenia zadań publicznych i ich rozdzielenia pomiędzy różne szczeble władz oraz ustalenia zasad wykonywania tych zadań.[2]

Do głównych centralnych podmiotów publicznej pomocy społecznej należą:

- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;**
- **Rada Pomocy Społecznej** przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej działająca jako organ opiniodawczo-doradczy,
- **Wojewodowie**, którzy jako przedstawiciele władz rządowych w terenie mają kompetencje odnośnie do kontrolowania i oceniania działań samorządu terytorialnego w zakresie pomocy społecznej.

Najważniejsze znaczenie w realizacji zadań pomocy społecznej ma jednak samorząd terytorialny.

Do jednostek organizacyjnych samorządowej pomocy społecznej należą:

- na poziomie województwa: regionalne ośrodki polityki społecznej jako jednostki organizacyjne urzędów marszałkowskich;
- na poziomie powiatu: powiatowe centra pomocy rodzinie – jako jednostki organizacyjne starostw,
- na poziomie gminy: ośrodki pomocy społecznej jako jednostki organizacyjne urzędów gmin.

Najważniejsze zadania pomocy społecznej z punktu widzenia odbiorcy pomocy – beneficjenta mają **powiaty i gminy**.

W przypadku **powiatu** jego zadania można podzielić za W. Koczurem [3] na następujące kategorie: specjalistyczna opieka nad rodziną i dzieckiem, pomoc w integracji i przystosowaniu, poradnictwo i informacja, utrzymanie infrastruktury socjalnotechnicznej, przygotowanie kadr pomocy społecznej, planowanie i sprawozdawczość diagnostyczna i programowa, organizatorska, pomocowa, szkoleniowa, opiekuńczo-wychowawcza i informacyjna. Powyższe kierunki działań są zadaniami własnymi. Do zadań zleconych powiatom z zakresu administracji rządowej należą natomiast: pomoc dla uchodźców w ramach indywidualnych programów integracji, prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizacja rządowych programów z zakresu pomocy społecznej.

Najważniejszą instytucją pomocy społecznej, będącą najbliższą obywatela i mającą najbardziej rozbudowaną możliwość niesienia pomocy jest gminny ośrodek pomocy społecznej.

Zadania obowiązkowe **gminy** w zakresie pomocy społecznej można sklasyfikować za I. Sierpowską[4] na: zapewnienie postaw egzystencji, przyznawanie zasiłków, prowadzenie pracy socjalnej, utrzymywanie infrastruktury socjalno-technicznej, prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego i mieszkaniach chronionych, kierowanie i częściowe finansowanie miejsc w domach pomocy społecznej, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, ochronę dziecka i rodziny, planowanie i sprawozdawczość.

Do zadań własnych gminy, ale już nieobowiązkowych należy: przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych, celowych oraz udzielanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnianie się, prowadzenie i zapewnianie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym, kierowanie do nich osób, współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach. Gmina realizuje także zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Należą do nich: wypłata zasiłków stałych, zasiłków celowych na pokrycie skutków kataklizmów, prowadzenie usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzenie środowiskowych domów samopomocy, realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

Oprócz ośrodków pomocy społecznej (OPS) i powiatowych centrów pomocy rodzinie (PCPR) na poziomie gmin i powiatów funkcjonują następujące instytucje pomocy społecznej: domy pomocy społecznej i ośrodki całodobowej lub dziennej opieki, placówki specjalistycznego poradnictwa (w tym rodzinnego), placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej.

Instytucje te mogą być prowadzone przez sektor publiczny, ale bardzo często usługi, które dostarczają te podmioty, są kupowane lub zlecane przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie na, zewnątrz, co w praktyce oznacza, że usługi te dostarczane są nie tylko przez podmioty samorządu terytorialnego, ale w dużej części przez sektor obywatelski i/lub prywatny. [5] W tabeli uwzględniono informacje nt. instytucji pomocy społecznej obejmujące swoim zasięgiem tylko mieszkańców gminy i przez nią finansowane. Odnosi się to zarówno do instytucji publicznych (samorząd) jak i niepublicznych (prowadzonych przez NGO).

Dane zawarte w dokumencie nie obejmują instytucji prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego – powiat czy województwo.

Ośrodek jest jednostką sektora finansów publicznych funkcjonującą jako jednostka budżetowa Gminy Więcbork i zgodnie z takim usytuowaniem prawnym swoje wydatki pokrywa bezpośrednio z budżetu gminy, a wszystkie dochody przekazuje na rachunek tegoż budżetu. Ośrodek prowadzi działalność finansową dysponując środkami pochodzącymi z różnych źródeł, w tym w pierwszej kolejności dotacjami przyznawanymi z budżetu państwa, następnie środkami pochodzącymi z budżetu gminy oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł.

Dokumenty strategiczne i programowe:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na Lata 2014-2021 przyjęta Uchwałą Nr XXVII /327 /2013 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 20 grudnia 2013 r.;
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013, przyjęty Uchwałą nr XXVI/238/2012 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 28 grudnia 2012 roku;
3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Więcbork na lata 2012-2016, przyjęty Uchwałą Nr IV/18/2011 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 27 stycznia 2011 r.
4. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2014, przyjęty Uchwałą Nr XIX/161/2012 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 24 maja 2012 r.
5. Program Aktywności Lokalnej „ENERGIA JEST W NAS” na lata 2012-2013 przyjęty Uchwałą Nr XVIII/149/2012 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 26 kwietnia 2012 r

Fundamentem działalności Ośrodka jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej poprzez:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej;
- dokonywanie analizy i oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- świadczenie pracy socjalnej.

Ośrodek, został wyznaczony również jako podmiot realizujący zadania nałożone na gminę, w związku z czym podejmuje działania związane z:

1. wypłatą świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny w formie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
2. koordynacją działań z zakresu przemocy w rodzinie;
3. koordynacją działań z zakresu wsparcia rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi;
4. koordynacją działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień.

Od lutego 2012 r. ośrodek realizuje nałożone zadania w oparciu o zmienioną strukturę organizacyjną, opartą w całości o następujące działy:

1. Finansowo-Kadrowy;
2. Pomocy Środowiskowej (w tym: Sekcja Pracy Socjalnej, Sekcja Świadczeń i Dokumentacji oraz Sekcja Usług Opiekuńczych);
3. Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych;
4. Administracyjno – Organizacyjny;
5. Wsparcia Rodziny;

W strukturze organizacyjnej działają również następujące:

1. jednostki podległe:
  - **Świetlica Środowiskowa „UŚMIECH” w Więcborku** (od 01 stycznia 2012 r. jednostka działania jako placówka wsparcia dziennego, na podstawie ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej);
  - **Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku** (ośrodek wsparcia; regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej) wraz z **Klubem Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi DOMEK** (ośrodek wsparcia; regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej);
2. inne podmioty:
  - **Klub Seniora** (przestrzeń oferująca wsparcie nieformalnej grupie seniorów z terenu miasta i gminy Więcbork);
  - **Klub Integracji Społecznej** (podmiot oferujący wsparcie z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy);
  - **Punkt Interwencji Kryzysowej** (jednostka poradnictwa specjalistycznego, działająca w ramach regulacji prawnych ustawy o przemocy w rodzinie);
  - **Gminny Zespół Interdyscyplinarny** (zespół został utworzony na podstawie regulacji prawnych ustawy o przemocy w rodzinie);
  - **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** (komisja działa na podstawie regulacji prawnych ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
  - **Mieszkania Chronione** (*mieszkania chronione przeznaczone są aktualnie do dyspozycji 3 osób z terenu miasta i gminy Więcbork. Są to osoby samotnie gospodarujące (spełniające warunki mieszkania chronionego), bez jednoznacznego podziału na kategorie tych osób. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym finansowanym ze środków gminy.*)

Dodatkowo na terenie Gminy szeroko rozumianą pomoc społeczną świadczą:

1. Organizacje pozarządowe działające na polu pomocy społecznej,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku,
3. Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku,
4. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku,
5. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku.

Przypisy:

- [1] M.Grewiński, Od systemu opieki przez politykę pomocy do aktywizacji i integracji społecznej w Polsce [w:] Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, praca zbiorowa pod redakcją M. Grewińskiego, J. Krzyszkowskiego, Warszawa 2011, s. 10
- [2] H. Izdebski, Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności, Warszawa 2001, s. 20
- [3] W. Koczur, Pomoc społeczna jako zadanie samorządu terytorialnego, w: Zarządzanie publiczne w lokalnej polityce społecznej, A. Frączkiewicz-Wronka (red.), Warszawa 2007, s. 167.
- [4] I. Sierpowska, Prawo pomocy społecznej, Kraków 2006, s. 83–84.
- [5] I. Sierpowska, Prawo pomocy społecznej, op.cit.

REKOMENDACJE/WNIOSKI/ANALIZY:

1. Działaniem priorytetowym władz samorządu skierowanym na rzecz mieszkańców miasta i gminy Więcbork powinno być utworzenie **noclegowni dla osób bezdomnych** – jako jednego z katalogu zasobów socjalnych;
2. Rozwiązaniem dotyczącym problemu starzenia się społeczeństwa również na terenie Gminy Więcbork, może być aktywizowanie osób starszych poprzez stworzenie **miejsca dziennego pobytu**, gdzie w ramach 8-godzinnych zajęć osoby starsze uczestniczyłyby np. w lekcjach dekupażu, zajęciach plastycznych, czy sportowych. Byłaby to też doskonała okazja do integracji tej grupy mieszkańców oraz aktywnego spędzania czasu;

WYJAŚNIENIA:

1. W sytuacji gdy gmina nie prowadzi danego podmiotu wykazano '0', w pozostałych komórkach dotyczących tej instytucji skorzystano w możliwości niewypełniania danych komórek (puste komórki);

2. Informacje o prowadzonym **Punkcie Interwencji Kryzysowej** zaimportowały się do komórek dotyczących 'Jednostki specjalistycznego poradnictwa'; - zgodnie z wyjaśnieniami ROPS w Toruniu komórki zostały wyzerowane a informacje na temat punktu przeniesiono do tabeli 'Inne instytucje pomocy i wsparcia', w tym miejscu zobrazowano również dane nt. Klubu Seniora funkcjonującego w strukturach MGOPS;
3. W tabeli „Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia” w wierszu 31 „kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem” nie jest zgodna z informacjami w sprawozdaniach MPIPS – 05 z uwagi na inną definicję kadry, w sprawozdaniu MPIPS - 05 w roku 2011 i 2012 ujęto osobę przebywającą na urlopie bezpłatnym, natomiast w roku 2013 nie ujęto osoby zatrudnionej w ramach robót publicznych.
4. W Środowiskowym Domu Samopomocy poza kadrą zatrudnioną w ramach umowy o pracę wykazaną w wierszu 31 zatrudniano również osoby na podstawie umowy zlecenia i umowy o dzieło, i tak w 2011 roku zawarto 2 umowy, w 2012 roku - 1 umowę, w 2013 roku - 3 umowy.
5. W Klubach Samopomocy, w wierszu 64 dotyczącym kadry placówki, z uwagi na brak zatrudnienia w formie umowy o pracę w poszczególnych latach nie wykazano zatrudnienia. W ramach Klubu Samopomocy kadra zatrudniana była na podstawie umowy zlecenia, i tak w 2011 roku zawarto 6 umów, w 2012 roku – 8 umów, w 2013 roku - 10 umów.
6. W Świetlicy Środowiskowej poza kadrą zatrudnioną w ramach umowy o pracę wykazaną w wierszu 114 i 124 zatrudniano również osoby na podstawie umowy zlecenia, i tak w 2011 roku zawarto 8 umów, w 2012 roku – 2 umowy, w 2013 roku - 4 umowy.
7. W Klubie Integracji Społecznej, w wierszu 152 dotyczącym kadry placówki, z uwagi na brak zatrudnienia w formie umowy o pracę w poszczególnych latach nie wykazano zatrudnienia. W ramach Klubu Integracji Społecznej kadra zatrudniana była na podstawie umowy zlecenia - w 2012 roku zawarto 1 umowę.
8. Zarówno w Klubie Seniora, jak i w Punkcie Interwencji Kryzysowej ujętym w tabeli ;Inne instytucje pomocy i wsparcia' kadra zatrudniana była na podstawie umowy zlecenia, i tak w Klubie Seniora w 2011 roku zawarto 4 umowy, w 2012 roku – 8 umów, w 2013 roku - 4 umowy, natomiast w Punkcie Interwencji Kryzysowej w 2011 roku zawarto 2 umowy, w 2012 roku – 2 umowy, w 2013 roku - 1 umowę

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	3					
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4					
Liczba osób korzystających	5					
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6					
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9					
W tym (od poz. 10 do poz. 11)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	10					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Dotacje z budżetu państwa	11					
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	12					
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM						
Liczba placówek	13	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 14 i 15)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	14	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	15	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	50	50	50	55	55
Liczba osób korzystających	17	52	60	60	55	55
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	11	13	11	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	21	397 659	489 413	568 847	564 800	622 800
W tym (od poz. 22 do poz. 23)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	22	4 915	8 418	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	23	392 744	469 914	568 847	564 800	622 800
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	24	7 954	9 789	11 377	10 255	11 324
W TYM:						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	25	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 26 i 27)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	26	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	27	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	30	30	30	35	35
Liczba osób korzystających	29	32	33	36	38	35
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	7	8	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	374 459	419 852	493 865	488 000	546 000
W tym (od poz. 33 do poz. 34)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	33	4 915	8 418	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	34	369 544	400 353	493 865	488 000	546 000
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	35	12 482	13 995	16 462	13 943	15 600
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	36	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 37 i 38)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	37					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	38					
Liczba miejsc w placówkach ogółem	39					
Liczba osób korzystających	40					
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	42					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	43					
W tym (od poz. 44 do poz. 45)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	44					
Dotacje z budżetu państwa	45					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	46					
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	47	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	49					
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50					
Liczba osób korzystających	51					
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	52					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	53					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	54					
W tym (od poz. 55 do poz. 56)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	55					
Dotacje z budżetu państwa	56					
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	57					
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	58	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 59 i 60)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	59	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	60	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	61	20	20	20	20	20
Liczba osób korzystających	62	20	27	24	25	20
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	63	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	23 200	69 561	74 982	76 800	76 800
W tym (od poz. 66 do poz. 67)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	66	0	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	67	23 200	69 561	74 982	76 800	76 800
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	68	1 160	3 478	3 749	3 840	3 840
RODZINNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	69	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 70 i 71)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	70					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	71					
Liczba miejsc w placówkach ogółem	72					
Liczba osób korzystających	73					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	74					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	75					
W tym (od poz. 76 do poz. 77)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	76					
Dotacje z budżetu państwa	77					
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	78					
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	79	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 80 i 81)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	80	1	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	81	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	82	5	5	5	3	3
Liczba osób korzystających	83	5	6	5	2	2
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	84	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	85					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	86	21 752	19 434	22 062	15 000	15 000
W tym (od poz. 87 do poz. 88)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	87	21 752	19 434	22 062	15 000	15 000
Dotacje z budżetu państwa	88	0	0	0	0	0
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	89	4 350	3 887	4 412	5 000	5 000
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	90	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 91 i 92)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	91					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	92					
Liczba miejsc w placówkach ogółem	93					
Liczba osób korzystających	94					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	95					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	96					
W tym (od poz. 97 do poz. 98)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	97					
Dotacje z budżetu państwa	98					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	99					
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	100	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 101 i 102)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	101					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	102					
Liczba miejsc w placówkach ogółem	103					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	104					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	105					
W tym (od poz. 106 do poz. 107)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	106					
Dotacje z budżetu państwa	107					
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	108					
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	109	0	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 110 i 111)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	110		1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	111		0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	112		60	60	60	60
Liczba osób korzystających	113		193	201	200	200
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	114		5	4	5	5
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	115		261 037	281 568	279 100	279 100
W tym (od poz. 116 do poz. 117)						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	116		251 047	268 640	279 100	279 100
Dotacje z budżetu państwa	117		9 990	12 928	0	0
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	118		4 351	4 693	4 652	4 652
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	119	1	0	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 120 i 121)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	120	1		X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	121	0		X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	122	60		X	X	X
Liczba osób korzystających	123	184		X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	124	4		X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	125	229 368		X	X	X
W tym (od poz. 126 do poz. 127)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	126	229 368		X	X	X
Dotacje z budżetu państwa	127	0		X	X	X
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	128	3 823		X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	129	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 130 i 131)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	130	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	131	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	132	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	133	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	134	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	135	X	X	X	X	X
W tym (od poz. 136 do poz. 137)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	136	X	X	X	X	X
Dotacje z budżetu państwa	137	X	X	X	X	X
Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce	138	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	139	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 140 i 141)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	140					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	141					
Liczba uczestników zajęć	142					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	143					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	144					
W tym (od poz. 145 do poz. 146)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	145					
Dotacje z budżetu państwa	146					
Średnioroczny koszt uczestnictwa 1 osoby w zajęciach	147					
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	148	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 149 i 150)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	149	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	150	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba uczestników zajęć	151	12	10	10	10	10
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	152					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	153	4 920	4 919	2 580	2 500	2 500
W tym (od poz. 154 do poz. 155)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	154	4 920	4 919	2 580	2 500	2 500
Dotacje z budżetu państwa	155	0	0	0	0	0
Średnioroczny koszt uczestnictwa 1 osoby w zajęciach	156	410	492	258	250	250
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	157	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 158 i 159)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	158					
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	159					
Liczba uczestników zajęć	160					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	161					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	162					
W tym (od poz. 163 do poz. 164)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	163					
Dotacje z budżetu państwa	164					
Średnioroczny koszt uczestnictwa 1 osoby w zajęciach	165					
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	166	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 167 i 168)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	167					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez NGO	168					
Liczba uczestników zajęć	169					
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	170					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	171					
W tym (od poz. 172 do poz. 173)						
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	172					
Dotacje z budżetu państwa	173					
Średnioroczny koszt uczestnictwa 1 osoby w zajęciach	174					

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
			Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Klub Seniora	Liczba placówek	1	1	1	1	1	1
	z tego: według organu prowadzącego Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	1	1	1	1	1
	Liczba placówek prowadzonych przez NGO	3	0	0	0	0	0
	Liczba uczestników zajęć	4	30	40	42	42	42
	Kadra placówek: liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0	0	0
	Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	6 200	22 195	17 358	10 000	10 000
	w tym: Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	7	6 200	0	7 478	10 000	10 000
	Dotacje z budżetu państwa	8	0	0	0	0	0
	Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce/średnioroczny koszt uczestnictwa 1 osoby w zajęciach	9	207	555	413	238	238

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
			Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Punkt Interwencji Kryzysowej	Liczba placówek	10	1	1	1	1	1
	z tego: według organu prowadzącego Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	1	1	1	1	1
	Liczba placówek prowadzonych przez NGO	12	0	0	0	0	0
	Liczba uczestników zajęć	13	146	145	171	171	171
	Kadra placówek: liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0	0	0
	Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	14 445	11 878	12 660	21 180	21 180
	w tym: Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	16	14 445	11 878	12 660	21 180	21 180
	Dotacje z budżetu państwa	17	0	0	0	0	0
	Średnioroczny koszt ogółem utrzymania 1-ego miejsca w placówce/średnioroczny koszt uczestnictwa 1 osoby w zajęciach	18	99	82	74	124	124

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Prawa i obowiązki pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej regulują przepisy ustawy o pracownikach samorządowych oraz ustawa o pomocy społecznej. Osoby wykonujące zadania z zakresu pomocy społecznej powinny legitymować się wysokimi kwalifikacjami określonymi w w/w ustawach.

Na podstawie przekazania kompetencji przez Burmistrza, ośrodek pomocy społecznej dodatkowo realizuje różnorodne zadania, oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Do głównych z nich należą następujące kompetencje wynikające z następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o **przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz. U. Nr 180, poz. 1493). W ramach obowiązków wynikających z realizacji ustawy przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2013. W ramach programu MGOPS koordynuje zadania realizowane przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny (wraz z grupami roboczymi) i Punkt Interwencji Kryzysowej (jednostka specjalistycznego poradnictwa);
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o **wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.). W ramach obowiązków wynikających z realizacji ustawy przyjęto „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych uzależnień”. W ramach programu działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której obsługą i koordynacją zajmuje się MGOPS;
3. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jedn. tekst Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.). W ramach tego aktu – MGOPS koordynuje zadania związane z wykonywaniem **prac społecznie użytecznych na terenie gminy** ;
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o **świadczeniach rodzinnych** (Dz.U z 2003r. Nr 228 poz.2255 z późn. zm.) – zadania ustawy nałożone na gminę w całości realizuje MGOPS, w ramach utworzonego Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych ;
5. Ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec **dłużników alimentacyjnych oraz zaliczke alimentacyjnej** – zadania ustawy nałożone na gminę w całości realizuje MGOPS, w ramach utworzonego Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych ;
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o **wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – zadania ustawy w całości realizuje MGOPS, w ramach utworzonego Działu Wsparcia Rodziny.

Osoby wykonujące zadania z zakresu pomocy społecznej powinny legitymować się wysokimi kwalifikacjami określonymi w w/w ustawach.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Pracownicy MGOPS posiadają wysokie kwalifikacje, które stale podnoszą. Świadczy o tym ich aktywny udział w specjalistycznych kursach, szkoleniach i studiach. Dokonujące się zmiany w systemie pomocy społecznej obligują pracowników do podnoszenia kwalifikacji.

MGOPS na dzień 31.12.2013 r. zatrudniał **59 osób** (2012: 60 osób), tj.:

- 49 osób w ośrodku pomocy społecznej (tj. 46,26 etatów), w tym 1 etat finansowany był przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 6 osób w środowiskowym domu samopomocy (tj. 6 etatów);
- 4 osoby w świetlicy środowiskowej (tj. 3,5 etatu).

Dodatkowo w 2013 roku OPS posiłkował się pracą **7 osób** (2012: 8 osób), z czego:

- 6 osób w ramach robót publicznych (tj. pracownik porządkowy (sprzątaczką); osoba wykonująca prace opiekuńcze w stosunku do osób korzystających z usług opiekuńczych; 4 pomoce biurowe);
- 1 osoba zatrudniona była w ramach umowy na czas zastępstwa za osobę przebywającą na urlopie wychowawczym (tj. referent);

W celu uzupełnienia zdobytej wiedzy pracownicy uczestniczyli w:

- **36 różnych kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach** organizowanych przez firmy zewnętrzne (w większości MGOPS korzysta z bezpłatnych form kształcących oferowanych przez ROPS w Toruniu);
- **3 szkoleniach wewnętrznych** (tematyka szkoleń dotyczyła: kontroli zarządczej w MGOPS, zmian w systemie pomocy społecznej – projekt ustawy o pomocy społecznej i usługach socjalnych; praktyczne zastosowanie kodeksu postępowania administracyjnego w realizacji świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

Wzorem lat ubiegłych zawarto umowy cywilno – prawne w celu realizacji różnych form wsparcia. W 2013 roku podpisano **45 umów cywilno-prawnych** (przy czym 1 osoba mogła mieć w ciągu roku 2013 zawarte więcej niż 1 umowę), z czego **14 finansowanych było przez UE w ramach EFS** (tj.31% ogółu).

Corocznie ośrodek umożliwia odbycie praktyk zawodowych słuchaczom szkół wyższych oraz osobom bezrobotnym biorącym udział w kursach specjalistycznych. W ramach praktyk w 2013 roku **przyjęto 7 osób**, którzy zdobywali wiedzę i doświadczenie w MGOPS. Dodatkowo, w 2013 roku 14 osób odbywało staże, nabywając praktyczne umiejętności do wykonywania pracy.

Analizując poziom wykształcenia pracowników ośrodka, należy stwierdzić, że kształtuje się on na wysokim poziomie, w 2013 roku połowa pracowników, legitymowała się wykształceniem wyższym, co dowodzi, że kadra ośrodka podnosi w sposób ciągły swoje kwalifikacje.

Wśród pracowników ośrodka, wg. stanu na 31.XII.2013 roku **8 osób posiada ukończone studia podyplomowe** (w tym 8 osób ukończyło 'organizację pomocy społecznej', 1 osoba ukończyła 'socjoterapię', 1 osoba ukończyła 'gospodarkę społeczną', 1 osoba ukończyła 'edukację przedszkolną i wczesnoszkolną').

W celu sprawnego realizowania zadań, kadra tegoż ośrodka w 2013 roku uzupełniała swoje wykształcenie poprzez udział na studiach magisterskich – 2 osoby; na studiach licencjackich – 1 osoba; w szkole policealnej – 1 osoba; oraz na studiach podyplomowych – 2 osoby, w tym 1 osoba skierowana przez tegoż ośrodek, w ramach projektu „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr” współfinansowanego przez Unię Europejską organizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.

Należy podkreślić, iż przy zatrudnianiu pracowników przez MGOPS w Więcborku wszystkie wymogi ustawowe w zakresie kwalifikacji zawodowych są ściśle przestrzegane. Jest to konieczne ze względu na rosnące oczekiwania zarówno w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej ośrodka, głównie wskutek zwiększania liczby oraz dokonywania zmian w ramach realizowanych zadań. Stąd też tak istotne jest stałe doskonalenie zawodowe, poszerzanie posiadanej wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności.

Nadmienia się, że gmina wypełnia ustawowe kryterium zobowiązujące do zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku: jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników w danej jednostce.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie i predyspozycje do wykonywania zawodu. Posiadają oni szeroką wiedzę dotyczącą problemów społecznych, znają instytucje zajmujące się problematyką społeczną oraz regulacje prawne i programy pomocowe.

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

1. Przedstawione w tabelach dane w zakresie zatrudnienia podane są w przeliczeniu na osoby i dotyczą stanu na dzień 31 grudnia danego roku.

2. Dane dotyczące kadry jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, zgodnie z wytycznymi ROPS w Toruniu oraz objaśnieniami do OZPS, obejmują wszystkie osoby zatrudnione na umowę o pracę bez względu na zadania jakie wykonują, czyli także pracowników świadczących pracę w jednostkach będących w strukturach MGOPS w Więcborku tj. w Środowiskowym Domu Samopomocy, Świetlicy Środowiskowej, pracowników obsługujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz asystentów rodziny. Do kadry jednostki zaliczono również pracowników zatrudnionych w ramach środków EFS oraz w ramach robót publicznych. Zgodnie z objaśnieniami w liczbie zatrudnionych pracowników nie ujęto pracowników przebywających na urloпах wychowawczych i bezpłatnych.
3. Zgodnie z objaśnieniami do OZPS kadra kierownicza wykazana w wierszu 2 tabeli „Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej” obejmuje osoby zatrudnione na stanowisku dyrektora ośrodka i jego zastępcy, nie ujęto tu natomiast kierowników jednostek będących w strukturze MGOPS oraz kierowników poszczególnych działów.
4. W tabeli 'Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej' osoby wykazane w wierszu 12 „pozostali pracownicy” wg stanu na dzień 31.12.2013 r. zatrudnione były na następujących stanowiskach:

Młodszy asystent rodziny - 2 osoby, Starszy opiekun - 9 osób, Opiekun w ośrodku pomocy społecznej - 4 osoby, Opiekun, Młodszy opiekun, Kierownik Świetlicy Środowiskowej, Starszy wychowawca w placówce wsparcia dziennego, Wychowawca w placówce wsparcia dziennego, Młodszy wychowawca w placówce wsparcia dziennego, Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy, Technik fizjoterapii, Instruktor terapii zajęciowej – 3 osoby, Instruktor ds. kulturalno-oświatowych, Kierownik Działu Administracyjno-Organizacyjnego, Kierownik Działu Wsparcia Rodziny, Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, Główny Księgowy, Księgowy, Starszy księgowy, Inspektor ds. personalnych, Starszy inspektor – 4 osoby (w tym 2 osoby obsługujące świadczenia rodzinne i alimentacyjne), Pomoc administracyjna – 7 osób (w tym 2 osoby obsługujące świadczenia rodzinne i alimentacyjne), Referent – 4 osoby, Robotnik gospodarczy, Sprzątaczką – 3 osoby (w tym 1 osoba w ŚDS), Kierowca samochodu osobowego.

5. W tabeli 'Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej', uwzględniono osoby zaangażowane na podstawie skierowań powiatowego urzędu pracy oraz osoby angażowane w ramach funduszy unijnych. Zgodnie z wyjaśnieniami ROPS w Toruniu w wierszu nr 2 nie uwzględniono staży, dane te ujęto jedynie w wierszu nr 3.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	58	66	65	61	61
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	8	9	9	9	9
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	1	1	1	1	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	6	7	7	7	7
Wykształcenie średnie	8	2	2	2	2	2
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	1	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	0	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	49	55	54	50	50
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	21	22	23	23	23
Wykształcenie średnie	14	22	26	24	20	20
Inne	15	6	7	7	7	7

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	2	2
Zatrudnienie subsydiowane (staże, roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	5	9	0	0
Staże	3	6	2	14	3	3

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób ogółem w zespole	1	8	8	8	7	7
W tym: (od poz. 2 do poz. 3)						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Pracownicy socjalni	2	8	8	8	7	7
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	3	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Jednym z podstawowych instrumentów pomocy społecznej, pozwalającym zabezpieczać interesy osób potrzebujących wsparcia, są środki finansowe przeznaczone na realizację zadań. Finansowanie pomocy społecznej realizowane jest w oparciu o zasady wynikające z ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o rachunkowości.

Przy finansowaniu instytucji pomocy społecznej działających w ramach samorządu gminnego zastosowanie ma także ustawa o samorządzie gminnym. Zasady finansowania zależne są od typu realizowanego zadania oraz formy organizacyjno-prawnej jednostki.

W pomocy społecznej stosowana jest przede wszystkim zasada budżetowania brutto, co oznacza możliwość pokrywania wydatków niezależnie od osiąganych przez daną jednostkę dochodów. Najczęściej stosowaną formą organizacyjno-prawną są państwowe i samorządowe jednostki budżetowe. Podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan finansowy wynikający odpowiednio z uchwały budżetowej.

Jednostki budżetowe nie posiadają osobowości prawnej, więc dyrektor jednostki podejmuje czynności cywilno-prawne jako upoważniony przedstawiciel Burmistrza.

Celem poniżej przedstawionych danych jest analiza sposobu finansowania zadań polityki społecznej oraz wielkość środków w poszczególnych kategoriach.

Przedstawione podmioty, realizujące nałożone zadania, w zależności od formy, i rodzaju zadań finansowane są z następujących źródeł:

1. zadania własne gminy – dotacja budżetu gminy;
2. zadania własne gminy – dotacja z budżetu państwa;
3. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – dotowane z budżetu państwa.
4. środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego;
5. inne źródła, np. sponsoring, darowizny.

W dalszym ciągu obserwowalny jest (utrzymujący się od kilku lat) kierunek zmian polegający na konsekwentnym przesuwaniu odpowiedzialności za finansowanie zadań pomocy społecznej na lokalne samorzady, przy jednoczesnym ograniczaniu ilości zadań zleczanych, finansowanych centralnie (np. zadania ustawy o przemoc w rodzinie; zadania ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej).

REKOMENDACJE/WNIOSKI/ANALIZY :

1. Ilość i różnorodność realizowanych zadań na obszarze pomocy społecznej powoduje konieczność zabezpieczenia środków finansowych **w coraz większej wysokości**. Wpływ na to mają również zmiany przepisów prawa dotyczące przekazywania coraz większej ilości zadań do kompetencji samorządów bez zabezpieczenia środków finansowych z budżetu państwa.
2. W prognozie na lata następne wykazano przewidywane zapotrzebowanie na środki finansowe pozwalające na **rozszerzenie istniejącej bazy o dodatkowe 5 miejsc dla uczestników terapii Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku** dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz o planowane koszty standaryzacji placówki zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010 r.
3. Świetlica Środowiskowa UŚMIECH w Więcborku od 1 stycznia 2012 r. stała się placówką wsparcia dziennego w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (do dnia 30.12.2011 roku funkcjonowała jako placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego w ramach ustawy o pomocy społecznej).
4. W ramach finansowania zadań własnych w obszarze pomocy społecznej **największy wzrost zanotowano w wydatkach na domy pomocy społecznej**.
5. W analizowanym okresie **wzrosły również wydatki na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania**, co spowodowane jest wzrastającym zapotrzebowaniem na taką formę pomocy z uwagi na starzenie się społeczeństwa;
6. **Zasiłek okresowy** to świadczenie pieniężne (ustawa o pomocy społecznej) o **największym rozmiarze pod względem wielkości środków finansowych** przekazywanych na realizację i pozostaje ważnym instrumentem finansowego wsparcia rodzin zamieszkujących gminę. Powodem tej sytuacji jest wzrost kryterium, a tym samym wzrost kwot udzielanych, w ramach tego świadczenia. Nadmieniamy, iż pomoc w formie zasiłku okresowego stanowi różnicę w wysokości 50% między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny.
7. Nastąpił znaczny **spadek wydatków na świadczenia rodzinne**, lecz wzrosły jednocześnie wydatki na świadczenia pielęgnacyjne, co spowodowane jest brakiem kryteriów dochodowych.
8. Ilość i różnorodność realizowanych zadań na obszarze pomocy społecznej powoduje konieczność zabezpieczenia środków finansowych w coraz większej wysokości. Wpływ na to mają również zmiany przepisów prawa dotyczące przekazywania coraz większej ilości zadań do kompetencji samorządów bez zabezpieczenia środków finansowych z budżetu państwa.

9. W ramach finansowania zadań własnych w obszarze pomocy społecznej następuje ciągły wzrost w wydatkach na domy pomocy społecznej.
10. Wydatki na zasiłki stałe i na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacanych za osoby pobierające zasiłek stały w roku 2011 dofinansowane były w 20% z budżetu gminy.
11. Od roku 2012 znacznie wzrosły wydatki na ośrodkach wsparcia, w związku ze standaryzacją Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku oraz dodatkowe wyposażeniem Domu. W potrzebach na rok bieżący oraz przyszły wykazano przewidywane zapotrzebowanie na środki finansowe uwzględniające oraz rozszerzenie istniejącej bazy o dodatkowe 5 miejsc dla uczestników terapii Środowiskowego Domu Samopomocy.
12. W związku z realizacją od 2012 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej konieczne jest zabezpieczenie coraz większych środków finansowych na: współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych oraz wydatków związanych z zatrudnieniem asystentów rodzin.
13. Zauważalny spadek wydatków na świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne spowodowany jest w głównej mierze wstrzymaniem od lipca 2013r. wypłaty świadczeń pielęgnacyjnych osobom, które nie podejmowały lub rezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
14. Od roku bieżącego potrzeby na mieszkanie chronione obniżyły się z uwagi na zmniejszenie ilości miejsc oraz użytkowanej powierzchni.

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

1. W ocenie za 2013r. w związku z rozbudowaniem tabeli pojawiły się dodatkowe wiersze, które uzupełniono, a zaimportowane dane poprawiono na wartości prawidłowe.
2. W wierszach 7 oraz 8 dot. rozdziału 85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze do 2011r. wykazano wydatki dotyczące działalności Świetlicy Środowiskowej w Więcborku. Od roku 2012 są to wydatki poniesione na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
3. W wierszach 9 oraz 10 dot. rozdziału 85202 - Domy pomocy społecznej wykazano odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej mieszkańców naszej gminy. Do roku 2012 w planie finansowym gminy wydatki sklasyfikowane były w rozdziale 85295.
4. Zgodnie z wyjaśnieniami z wydatków wyłączone zostały inwestycje, w związku z powyższym w wierszu 11 dot. rozdziału 85203 – Ośrodki wsparcia w roku 2012 skorygowano wartość.
5. W wierszach 17 oraz 18 dot. rozdziału 85206 - Wspieranie rodziny wykazano oprócz wydatków na asystentów rodziny również wydatki placówki wsparcia dziennego - Świetlicy Środowiskowej w Więcborku. W roku 2012 w planie finansowym gminy wydatki Świetlicy sklasyfikowane były w rozdziale 85295.
6. W wierszu 19 dot. rozdziału 85212 –Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz w wierszu 45 dot. rozdziału 85295 – Pozostała działalność w roku 2012 skorygowano do właściwych wartości.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	10 719 428	11 301 404	11 355 305	11 717 244	11 942 426
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	2	9 682 509	10 127 002	10 237 256	10 511 405	10 762 587
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	3	20 000	24 828	18 506	12 900	12 900
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	4	20 000	24 828	18 506	12 900	12 900

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	5	134 244	137 813	160 056	177 100	177 100
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	6	134 244	137 813	160 056	177 100	177 100
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	7	164 372	1 722	3 452	29 500	29 500
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	8	164 372	1 722	3 452	29 500	29 500
85202 - Domy pomocy społecznej - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	9	235 550	352 184	348 150	439 100	439 100
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	10	235 550	352 184	348 150	439 100	439 100
85203 - Ośrodki Wsparcia - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	11	397 659	482 594	568 847	564 800	622 800
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	12	397 659	471 514	568 847	538 800	622 800
85204 - Rodziny zastępcze - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	13	0	2 063	14 062	37 500	37 500
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	14	0	2 063	14 062	37 500	37 500
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	15	14 445	14 964	28 922	27 280	27 280
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	16	14 445	14 964	28 922	27 280	27 280
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające) - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	17	0	265 045	267 564	320 480	320 480
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	18	0	247 065	267 564	320 480	320 480
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	19	5 305 101	5 071 555	4 735 682	4 543 590	5 000 000
W tym:						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
W budżecie OPS/PCPR	20	5 305 101	5 050 998	4 735 682	4 543 590	5 000 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	21	31 991	32 732	29 458	26 700	26 700
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	22	31 991	32 732	29 458	26 700	26 700
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	23	455 999	542 486	788 983	864 422	864 422
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	24	455 999	542 486	788 983	864 422	864 422
85215 - Dodatki mieszkaniowe - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	25	639 066	654 065	651 873	719 878	719 878
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	26	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	27	193 352	203 566	247 884	264 000	264 000
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	28	193 352	203 566	247 884	264 000	264 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	29	X	X	X	X	X
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	31	1 655 626	1 956 167	1 976 572	2 085 500	2 085 500
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	32	1 655 626	1 956 167	1 976 572	2 085 500	2 085 500
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	33	21 752	19 434	22 062	15 000	15 000
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	34	21 752	19 434	22 062	15 000	15 000
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	35	15 000	14 500	15 970	21 400	21 400

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	36	15 000	14 500	15 970	21 400	21 400
85231- Pomoc dla cudzoziemców - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	37	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym: Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą) - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	39	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	41	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	43	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	44	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	45	812 830	842 225	780 225	819 905	819 905
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	46	812 830	841 225	779 225	818 905	818 905
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	47	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	49	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	50	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2011	Rok 2012		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85307 - Dzienni opiekunowie - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	51	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	53	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	55	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	57	0	0	0	0	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	59	224 588	213 741	231 861	289 228	0
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	60	224 588	213 741	231 861	289 228	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów - środki gminy / środki powiatu (własne i zewnętrzne)	61	397 853	469 720	465 176	458 961	458 961
W tym:						
W budżecie OPS/PCPR	62	0	0	0	0	0
Inne - środki EFS na projekty realizowane przez OPS/PCPR						
Liczba projektów EFS	63	2	1	1	1	0
W tym: projekty systemowe	64	1	1	1	1	0
Łączna kwota środków EFS	65	224 588	213 741	231 861	289 228	0
W tym: projekty systemowe	66	224 588	213 741	231 861	289 228	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Realizując zapisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – ośrodek pomocy społecznej jest zobowiązany wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, korzystając ze wszystkich możliwości, jakie daje przedmiotowa ustawa.

Wychodząc naprzeciw zmieniającej się rzeczywistości jak również „nowym”, zdiagnozowanym potrzebom mieszkańców gminy Więcbork - kadra ośrodka systematycznie i cyklicznie stara się wykorzystywać nadarzające się okazje pozyskując dostępne środki krajowe i unijne przeznaczone na ograniczanie wykluczenia społecznego mieszkańców miasta i gminy Więcbork - traktując te działania, jako dobrze praktyki a nie, jako rozwiązania całościowe.

Realizowane działania umożliwiają pracownikom socjalnym podjęcie współpracy z klientem pomocy społecznej przy wykorzystaniu nowych **AKTYWNYCH** metod. Liczne doświadczenia pracowników dowodzą, iż dopiero działanie wzbogacone o zastosowane instrumenty przynosi efekty, ale przede wszystkim odpowiada na rzeczywiste potrzeby mieszkańców miasta i gminy Więcbork.

Pracownikom MGOPS nieustannie przyświeca przekonanie, iż niesienie pomocy jednostkom z wyuczoną bezradnością powinna się skupiać na przywróceniu nadziei, odbudowaniu poczucia wartości, treningach umiejętności społecznych, czy aktywizacji.

Aktywność projektowa w ramach Unii Europejskiej finansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego :

1. **Projekt systemowy pn. 'interAKTYWNI'** : projekt realizowany od 2008 r., współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków Budżetu Państwa. Środki finansowe na realizację projektu pozyskane zostały z dotacji otrzymanej w ramach realizacji projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzi (PO KL), który jest wdrażany w województwie Kujawsko-Pomorskim przez Urząd Marszałkowski (Instytucja Pośrednicząca), a bezpośrednią realizacją priorytetu VII tego programu zajmuje się Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Toruniu (Instytucja Pośrednicząca drugiego stopnia - IP2);
2. **Projekt konkursowy pn. 'TWÓRCZOŚĆ W CODZIENNEJ AKTYWNOŚCI'**. Projekt realizowany w okresie od 1 marca 2011 do 31 października 2011 roku, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji. Działania skierowane do 20 osób niepełnosprawnych, uczestników terapii Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku. Pozyskano dotacje w kwocie 50.000 zł;

Aktywność projektowa w ramach konkursów ogłaszanych przez MPiPS :

1. Projekt konkursowy **'KLUB SENIORA W GMINIE WIĘCBORK'** . Przedsięwzięcie realizowane w okresie października 2012 do maja 2013, w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013, przez Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie wraz z Gminą Więcbork/MGOPS w Więcborku. Odbiorcą działań w 2012 roku było 488 osób w różnym wieku, w szczególności osób po 60 roku życia. Pozyskano dotację w kwocie **78.700 zł** ;
  - za organizację omawianego przedsięwzięcia Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku znalazło się w gronie 15 nagrodzonych inicjatyw społecznych w VI edycji konkursu o nagrodę Marszałka Województwa **'Rodziny z pozarządówki'** . Uroczyste wręczenie nagród z udziałem wiceprzewodniczących sejmiku Ryszarda Bobera oraz Krystiana Łuczaka odbyło się 20 czerwca 2013r. w I Liceum Ogólnokształcącym w Chełmnie;
  - w dniu 4 października 2013 roku przedstawiciele tuż ośrodka mieli okazję przedstawić dorobek Klubu Seniora w gminie Więcbork, podczas organizowanej przez ROPS w Toruniu **Konferencji, pn. 'Aktywny senior – prezentacja dobrych praktyk'** . Możliwość wystąpienia podczas tak wyjątkowego wydarzenia było ogromnym wyróżnieniem dla tuż. ośrodka za organizację działań w obszarze senioralnym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego;
2. Projekt konkursowy **'NA NOWO ODKRYWANY CO BARDZO DOBRZE ZNAMY'**. Przedsięwzięcie realizowane będzie w okresie lipca 2014 do grudnia 2014, w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 - 2020, przez Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie wraz z Gminą Więcbork/MGOPS w Więcborku. Odbiorcą działań w 2014 roku będzie min. 200 osób w różnym wieku, w szczególności osób po 60 roku życia. Pozyskano dotację w kwocie **70.000 zł** ;
3. MGOPS w 2012 roku pozyskał dotacje w ramach **'Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2012'** , w wyniku której dofinansowano 2 stanowiska ASYSTENTÓW RODZIN. Pozyskano dotację w kwocie: **49.544 zł**; Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
4. MGOPS w 2013 roku pozyskał dotacje w ramach **'Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013'** , w wyniku której dofinansowano 2 stanowiska ASYSTENTÓW RODZIN, w wyniku której dofinansowano **2** stanowiska ASYSTENTÓW RODZIN. Pozyskano dotację w kwocie: **43.206 zł** ; Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
5. MGOPS w 2014 roku pozyskał dotacje w ramach **'Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014'** , w wyniku której dofinansowano 2 stanowiska ASYSTENTÓW RODZIN. Pozyskano dotację w kwocie: **54.078 zł** ; Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
6. **Projekt konkursowy 'KAŻDEGO DNIA UŚMIECH POMYSŁ NA NUDE MA'** współfinansowany ze źródeł MPiPS w ramach Programu Ochrony „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Kwota dofinansowania: **13.000 zł**; Odbiorcami było 48 uczestników. Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;

Aktywność projektowa w ramach programów osłonowych (nie wymienionych wyżej):

1. Program '**POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA**'. Dożywianie w ramach Programu jest zadaniem własnym gminy, jednak gminy otrzymują dotację celową z budżetu stanowiącą jedynie wsparcie samorządów w jego realizacji (max do 60% kosztów realizacji zadania). W 2011: 1 405; w 2012: 1 412; 2013: 1.320; Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
2. Projekt konkursowy '**WAKACYJNY PROGRAM TWÓRCÓW I ODKRYWCÓW**'. Przedsięwzięcie realizowane w 2011 roku, współfinansowane przez Województwo Kujawsko-Pomorskie. Odbiorcą działań było **49 dzieci**. Kwota dofinansowania: 3.000,00zł; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
3. Projekt konkursowy '**ŚWIĘTO LATAWCA – MŁODZIEŻOWE ZAWODY LATAWCÓW PŁASKICH I SKRZYNIOWYCH WIĘCBORK 2011**'. Zadanie współfinansowane przez Burmistrza Więcborka, odbiorcą działań było **23 dzieci**. Pozyskano dotację w kwocie 4.500,00zł. Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
4. Projekt konkursowy '**PIKNIK PRZYJAŹNI**' zorganizowany w 2011 roku i 2012 roku dla rodzin z dziećmi z gminy Więcbork, współfinansowany przez Burmistrza Więcborka. Pozyskano dotację 2012: 1.000 zł; 2013: 1.000 zł. Odbiorcą działań było: **2011: 100 osób; 2012: 100 osób; 2013: 200 osób**; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
5. Projekt konkursowy '**SENIOR ZAWSZE MŁODY – DUCHEM CIAŁEM**'. Przedsięwzięcie realizowane w 2012 roku, dofinansowane w ramach otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań publicznych w zakresie kultury, kultury fizycznej, sportu i rekreacji w 2012 r. ogłoszonego przez Burmistrza Więcborka, w łącznej kwocie 2.000,00 zł. Odbiorcami działań było 20 osób starszych, niepełnosprawnych, po 55 r. ż.; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
6. Projekt konkursowy '**KLUB SENIORA W GMINIE WIĘCBORK**'. Przedsięwzięcie realizowane w 2012 roku, dofinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach sportu, kultury i turystyki. Odbiorcą działań było 40 osób starszych, niepełnosprawnych. Pozyskano dotację w wysokości 18.800 zł. Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
7. Projekt konkursowy '**WAKACJE Z WITAMINĄ**'. Zadanie realizowane w 2012 roku, dofinansowane w ramach otwartego Programu Grantowego Danone „Masz pomysł podziel się posiłkiem”. Odbiorcami działań było 115 dzieci. Pozyskano dotację w kwocie 3.190 zł. Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
8. Projekt konkursowy '**XV OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W BRODNICY**'. Przedsięwzięcie realizowane w 2012 roku, dofinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach sportu, kultury i turystyki. Odbiorcą działań było 30 osób niepełnosprawnych z Środowiskowego Domu Samopomocy. Pozyskano dotację w wysokości 4.834 zł. Realizator: Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
9. Projekt konkursowy '**WYCIECZKA TURYSTYCZNA JEDNODNIOWA DO MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W OSIEKU**'. Przedsięwzięcie realizowane w 2012 roku, dofinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach sportu, kultury i turystyki. Odbiorcą działań było 30 osób niepełnosprawnych z Środowiskowego Domu Samopomocy. Pozyskano dotację w wysokości 1.984 zł.
10. Projekt konkursowy '**TWÓRCY I ODKRYWCY**' realizowany w 2012 – 2013 rok w ramach dotacji Funduszu Społecznego Notariatu. Odbiorcami działań było 162 dzieci i młodzieży. Kwota dofinansowania: 33.000 zł; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
11. Projekt konkursowy '**KAŻDEGO DNIA UŚMIECH POMYSŁ NA NUDE MA**'. Zadanie realizowane w 2012 roku, dofinansowane przez Województwo Kujawsko – Pomorskie. Odbiorcami było 54 dzieci. Kwota dotacji: 4.000 zł; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
12. Projekt konkursowy '**KAŻDEGO DNIA UŚMIECH POMYSŁ NA NUDE MA**' Czas realizacji to 2013 rok, dofinansowane przez Województwo Kujawsko – Pomorskie. Odbiorcami było 40 dzieci. Kwota dotacji: 2.500 zł; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
13. Projekt konkursowy '**KUŹNIA TALENTÓW**'. Zadanie realizowane w 2012 roku, w ramach Programu Grantowego Fundacji Banku Zachodniego WBK „Bank dziecięcych uśmiechów”. Odbiorcami było 20 dzieci. Kwota dofinansowania 2.400 zł; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
14. Projekt konkursowy '**SENIORZY NA DESKACH TEATRU W PRZEDSTAWIENIU GROTESKOWY**'. Cykl zajęć aktywizujących dla seniorów w obszarze sztuki i kultury (warsztaty teatralne i wokalne dla seniorów), realizowanych w 2013 roku których wymiernym elementem było wystawienie sztuki zatytułowanej 'Aktywna Gmina - Aktywny Senior'; podczas XX Wojewódzkiego Przeglądu Dorobku Klubów Seniora, który odbył się w Raciążku. Kwota dotacji: 3 000 zł; Odbiorcami było 20 seniorów; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
15. Projekt konkursowy '**WYGINAM ŚMIAŁO CIAŁO**'. - Zadanie realizowane w 2013 roku, dofinansowane przez Burmistrza Więcborka, kwota dotacji: 1 600 zł; Odbiorcami było 15 seniorów; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
16. Projekt konkursowy '**W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH**' - Zadanie realizowane w 2014 roku, dofinansowane przez Burmistrza Więcborka, kwota dotacji: 1.500 zł. odbiorcami będzie 20 seniorów; realizator Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/ Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
17. Projekt konkursowy '**WAKACYJNY PROGRAM TWÓRCÓW I ODKRYWCÓW**'. Zadanie realizowane w 2014 roku, dofinansowane przez Województwo Kujawsko – Pomorskie. Odbiorcami będzie .. dzieci. Kwota dotacji: 4.500 zł; Realizator: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/Gmina Więcbork/MGOPS Więcbork;
18. Projekt '**WOJEWÓDZKI FESTIWAL PIOSENKI FOLKLORYSTYCZNEJ I BIESIADNEJ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W WIĘCBORKU**'. realizowany w 2011, 2012, 2013 dla ok. 200 osób niepełnosprawnych z terenu woj. kujawsko-pomorskiego. W 2013 roku pozyskano dotację: z Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, ze środków PFRON. Wysokość dotacji: 6.000 zł. Odbiorcą działań było: 2011 roku – 100 osób, 2012 roku 130 osób, 2013 roku było 162 osoby. Realizator: MGOPS-ŚDS WIĘCBORK, od 2013 roku Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku/MGOPS –ŚDS WIĘCBORK
19. Projekt '**„ZAKUP MIKROBUSU 9 OSOBOWEGO PRZYSTOSOWANEGO DO PRZEWOZU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, W TYM NA WÓZKACH INWALIDZKICH DLA UCZESTNIKÓW ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W WIĘCBORKU ORAZ DLA UCZESTNIKÓW KLUBU SAMOPOMOCY „DOMEK” W WIĘCBORKU”**' zrealizowany w 2013 roku, dofinansowany z środków PFRON w ramach obszaru D „Programu wyrównywania różnic między regionami II”

Koszt realizacji projektu: 123 990 zł w tym: kwota środków wykorzystanych na realizację projektu z PFRON : 74 394 zł
 . Własne środki przeznaczone na realizację projektu - środki z budżetu Gminy Więcbork : 49 596 zł

Realizator: Gmina Więcbork

Podstawowym celem projektu była likwidacja bariery transportowej i ułatwienie dostępu do równych form rehabilitacji, rekreacji, sportu i wypoczynku uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Klubu Samopomocy „DOMEK” w Więcborku – 50 osobom niepełnosprawnym z terenu Gminy Więcbork. Zakupiony środek transportu dostosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym do przewozu 1 osoby na wózku inwalidzkim pozwala na dowożenie i odwożenie codziennie niepełnosprawnych uczestników do Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku oraz trzy razy w tygodniu do Klubu Samopomocy „DOMEK” na zajęcia z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, na zajęcia kulturalno – rozrywkowe, rekreacyjne, sportowe i inne.

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

- Informacje dotyczące realizowanych projektów, lub programów dotyczą wszystkich:
  - Projektów realizowanych samodzielnie przez Gminę Więcbork
  - Projektów realizowanych przez Gminę Więcbork/MGOPS w Więcborku,
  - Projektów realizowanych w porozumieniu partnerskim między Gminą Więcbork/MGOPS w Więcborku a Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie w Więcborku (organizacją pozarządową);
- Dane liczbowe we wszystkich 3 obszarach aktywności, w wierszu 'Ogółem liczba osób objętych projektami', stanowią sumę osób biorących udział w poszczególnych projektach. MGOPS nie dokonał weryfikacji uczestników pod względem więcej niż jednego udziału w przedsięwzięciach, pomimo iż mogą wystąpić sytuacje, kiedy osoba/dziecko/mieszkaniec gminy wziął udział w więcej niż jednym przedsięwzięciu;

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2011	Rok 2012			
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS					
Ogółem liczba osób objętych projektami	1	56	46	51	62
W tym:					
"Projekt systemowy"	2	36	46	51	62
"Projekt konkursowy - Twórczość w codziennej aktywności"	3	20	0	0	0
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS					
Ogółem liczba osób objętych projektami	4	2	490	538	202
W tym					
W ramach Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych	5	0	488	488	200
W ramach Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej	6	2	2	2	2
W ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	7	0	0	48	0
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)*					
Ogółem liczba osób objętych projektami	8	1 677	2 113	2 004	1 200
W tym:					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
"Program - POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"	9	1 405	1 412	1 320	900
"Projekt konkursowy - WAKACYJNY PROGRAM TWÓRCÓW I ODKRYWCÓW"	10	49	0	0	0
"Projekt konkursowy - ŚWIĘTO LATAWCA – MŁODZIEŻOWE ZAWODY LATAWCÓW PŁASKICH I SKRZYNIOWYCH WIĘCBORK 2011"	11	23	0	0	0
"Projekt konkursowy - PIKNIK PRZYJAŹNI"	12	100	100	200	200
"Projekt konkursowy - FESTIWAL PIOSENKI BIESIADNEJ I FOLKLORYSTYCZNEJ W WIĘCBORKU"	13	100	130	162	0
"Projekt konkursowy - SENIOR ZAWSZE MŁODY – DUCHEM CIAŁEM"	14	0	20	0	0
"Projekt konkursowy - KLUB SENIORA W GMINIE WIĘCBORK"	15	0	40	0	0
"Projekt konkursowy - WAKACJE Z WITAMINĄ"	16	0	115	0	0
"Projekt konkursowy - XV OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W BRODNICY"	17	0	30	0	0
"Projekt konkursowy WYCIECZKA TURYSTYCZNA JEDNODNIOWA DO MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W OSIEKU"	18	0	30	0	0
"Projekt konkursowy -TWÓRCY I ODKRYWCY"	19	0	162	162	0
"Projekt konkursowy - KAŻDEGO DNIA UŚMIECH POMYSŁ NA NUDE MA"	20	0	54	0	0
"Projekt konkursowy - SENIORZY NA DESKACH TEATRU W PRZEDSTAWIENIU GROTESKOWYM"	21	0	0	40	0
"Projekt „KAŻDEGO DNIA UŚMIECH POMYSŁ NA NUDE MA"	22	0	0	40	0
"Projekt konkursowy - KUŹNIA TALENTÓW"	23	0	20	0	0
"Projekt konkursowy - SENIORZY NA DESKACH TEATRU W PRZEDSTAWIENIU GROTESKOWYM"	24	0	0	15	0
"Projekt konkursowy - WYGINAM ŚMIAŁO CIAŁO"	25	0	0	15	0
"Projekt konkursowy - PODZIEL SIĘ PASJĄ Z DEDYKACJĄ"	26	0	0	0	40
"Projekt konkursowy - W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH"	27	0	0	0	20
"projekt konkursowy - WAKACYJNY PROGRAM TWÓRCÓW I ODKRYWCÓW"	28	0	0	0	40

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2011	Rok 2012		
"projekt „ZAKUP MIKROBUSU 9 OSOBOWEGO PRZYSTOSOWANEGO DO PRZEWOZU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, W TYM NA WÓZKACH INWALIDZKICH DLA UCZESTNIKÓW ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W WIĘCORKU ORAZ DLA UCZESTNIKÓW KLUBU SAMOPOMOCY „DOMEK” W WIĘCORKU”	29	0	50	0

*Uwaga: W tej pozycji można wymienić realizację projektów programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - konieczne jest jednak wyraźne zaznaczenie, że projekt realizowany jest w tym programie

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Działalność organów administracji publicznej w sferze zadań publicznych odbywa się we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Szczegółowe zasady tej współpracy uchwała na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy uchwała Rady Miejskiej w rocznym programie współpracy.

Zlecenie realizacji zadań publicznych, – jako zadań zleconych może mieć formy:

- powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie,
- lub wspieranie takich zadań, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Działalność organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w ustawie ukierunkowana jest na realizację celów pożytku publicznego w sensie prawnym działalności na rzecz pożytku publicznego prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sensie realizacji zadań publicznych. Współpraca opiera się o zasady pomocniczości stron, efektywności, partnerstwa, uczciwej konkurencji, suwerenności stron oraz jawności.

Wielkość i różnorodność tych instytucji oraz ich uczestnictwo w realizacji pożytku społecznego przyczynia się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego organizującego się dla wspólnych wartości i realizacji wspólnych potrzeb.

Współpraca z organizacjami wiąże się z udzieleniem dotacji na dofinansowanie lub na finansowanie realizacji zadań, po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

Corocznie zlecenie zadań publicznych przez Gminę Więcbork odbywa się na zasadach określonych w „Programie współpracy Gminy Więcbork z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.”

Zdecydowana większość środków przeznaczana jest na obszar związany ze sportem (91% ogółu środków), w dalszej kolejności zabezpieczany jest obszar związany kulturą (8% ogółu środków) oraz na integrację osób niepełnosprawnych (1% ogółu środków).

Możliwość zlecenia zadań pomocy społecznej podmiotom niepublicznym odbywa się na zasadach określonych w 2 ustawach, tj.:

- Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- Ustawie Prawo Zamówień Publicznych (PZP).

Pomimo tego iż Ośrodki pomocy społecznej mają możliwość zlecenia części zadań pomocy społecznej do realizacji organizacjom pozarządowym MGOPS w Więcborku nie stosuje takiego rozwiązania. Wszystkie usługi/zadania wykonywane są przez pracowników ośrodka. Podstawową barierą zlecenia nałożonych zadań jest brak podmiotów niepublicznych, w tym organizacji pozarządowych, które mogłyby (podjęłyby próbę) współtworzenia lokalnego systemu pomocy społecznej.

UWAGI/WYJAŚNIENIA:

1. Dane zawarte w OZPS zawierają informacje nt. zlecenia zadań przez gminę w ramach ogłaszanego przez Burmistrza konkursu ofert dla NGO'ów i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Gmina Więcbork zawarła umowy z organizacjami realizującymi zadania na obszarze kultury, kultury fizycznej, sportu, i rekreacji.
2. Gmina Więcbork/MGOPS w Więcborku wszystkie nałożone zadania wykonuje we własnym zakresie - nie stosowano dotychczas zlecenia zadań organizacjom pozarządowym;

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2011	Rok 2012		
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2011	Rok 2012		
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	1	11	12	10	11
Liczba zleceń / umów	2	14	15	11	13
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	3	198 000	199 000	199 000	191 000
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	4	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	5	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	6	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	7	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	8	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	9	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	10	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	11	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby	2015 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	5	7	6	7	7	7	7
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	8	9	8	9	9	9	9
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	63	78	75	78	78	78	78
Dynamika (%)	4	X	124	96	104	100	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby	2015 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji z pomocy społecznej	1	1	1	1	3	3	3	3
Liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	2	3	3	6	5	5	5
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	54	58	58	66	65	61	61
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	6	7	7	14	12	13	13
Dynamika (%)	5	X	117	100	200	86	108	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby	2015 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	8	9	8	9	9	9	9
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	13	11	13	11	11	11	11
Dynamika (%)	4	X	85	118	85	100	100	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby	2015 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	8	9	8	9	9	9	9
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik wolontariatu

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby	2015 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	2	0	0	0	0	2	2
liczba wszystkich pracowników	2	64	73	65	73	88	66	66
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	3	0	0	0	0	3	3
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby / prognoza	2015 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	8	9	8	9	9	9	9
liczba mieszkańców	2	13 099	13 379	13 360	13 365	13 297	13 432	13 432
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,22	1,35	1,20	1,35	1,35	1,34	1,34
Dynamika (%)	4	X	111	89	113	100	99	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	8	9	8	9	9	9
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	639	602	578	619	669	669
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,63	0,75	0,69	0,73	0,67	0,67
Dynamika (%)	4	X	119	92	106	92	100

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza	2015 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	2 369 000	2 562 972	9 682 509	10 127 002	10 237 256	10 511 405	10 762 587

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza	2015 prognoza
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 8	2	7 867 000	10 590 381	10 719 428	11 301 404	11 355 305	11 717 244	11 942 426
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	30	24	90	90	90	90	90
Dynamika (%)	4	X	80	375	100	100	100	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie	1	1 905	1 802	1 701	1 760	1 749	1 749
liczba mieszkańców	2	13 099	13 379	13 360	13 365	13 297	13 432
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	145,43	134,69	127,32	131,69	131,53	130,21
Dynamika (%)	4	X	93	95	103	100	99

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	744	749	733	753	756	756
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	991	984	908	944	992	992
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%	3	75	76	81	80	76	76
Dynamika (%)	4	X	101	107	99	95	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej

rok		2009	2010	2011	2012	2013
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	1 638	0	488	503	515
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 768	984	908	944	992

rok		2009	2010	2011	2012	2013
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	93	0	54	53	52
Dynamika (%)	4	X	0	0	98	98

Wskaźnik pomocy niepieniężnej

rok		2009	2010	2011	2012	2013
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	472	0	500	517	549
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 768	984	908	944	992
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	27	0	55	55	55
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
Ubóstwo (%)	1	80	70	58	59	61	61
Bezrobocie (%)	2	57	63	59	58	59	59
Niepełnosprawność (%)	3	44	50	51	51	51	51
długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	50	59	61	64	66	66
bezradność (%)	5	22	39	39	23	22	22
Alkoholizm (%)	6	12	14	16	18	20	20
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	2	8	7	7	8	8

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	4	4	7	4	3	3
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	623	589	558	580	609	609
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	1	1	1	1	0	0
Dynamika (%)	5	X	100	100	100	0	0

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	350	331	351	370	420	420
częstotliwość w miesiącach	2	11	10	10	11	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	170	175	178	219	267	267
częstotliwość w miesiącach	4	8	7	8	8	9	10

Wskaźnik zasiłku okresowego

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	262	252	288	299	364	364
częstotliwość w miesiącach	2	4	5	6	6	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	264	249	287	301	369	369
częstotliwość w miesiącach	4	4	5	6	6	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	356	400	0	435	228	228
częstotliwość w miesiącach	6	2	2	0	3	6	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	165	301	395	119	152	152

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
częstotliwość w miesiącach	8	2	3	2	4	4	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	969	1 372	1 276	1 050	727	695

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku 61-70 lat	1	1	2	6	13	12	11
Liczba mieszkańców w wieku 61-70 lat	2	1 035	1 116	1 167	1 242	1 338	1 451
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	100	100

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku 71-80 lat	1	26	21	20	22	24	19
Liczba mieszkańców w wieku 71-80 lat	2	751	752	776	750	748	738
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	3	3	3	3	3	3
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku 81 lat i więcej	1	24	26	31	30	33	29
Liczba mieszkańców w wieku 81 lat i więcej	2	368	374	380	391	401	451
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	7	7	8	8	8	6
Dynamika (%)	4	X	100	114	100	100	75

Wskaźnik kontraktu socjalnego

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	51	43	47	48	53	72
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 768	984	908	944	992	992
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	3	4	5	5	5	7
Dynamika (%)	4	X	133	125	100	100	140

Wskaźnik interwencji kryzysowej

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba rodzin objęta pomocą w formie interwencji kryzysowej	1	1	0	0	0	38	38
liczba rodzin, którym udzielono pomocy	2	574	557	557	604	669	669
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	6	6
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktami socjalnym w KIS	1	16	8	12	10	10	10
liczba rodzin którym udzielono pomocy z powodu bezrobocia	2	354	374	329	334	360	360

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	5	2	4	3	3	3
Dynamika (%)	4	X	40	200	75	100	100

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	3	3	32	33	36	38
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	5	6	5	2
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	100	100	100	100

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	100	100

Wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych dla osób bezdomnych

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba osób korzystających z pomocy z powodu bezdomności	1	4	4	0	0	0	0
liczba miejsc pobytu w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika liczba osób przypadająca na 1 miejsce noclegowe w1 / w2	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	165	294	332	189	272	272
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	3 636	3 434	3 097	3 181	3 018	3 018
Wartość wskaźnika $w1/(w1+w2) \times 100\%$ (%)	3	4	8	10	6	8	8
Dynamika (%)	4	X	200	125	60	133	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	124	175	139	81	99	99
liczba decyzji odmownych	2	165	294	332	189	272	272
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	75	60	42	43	36	36
Dynamika (%)	4	X	80	70	102	84	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków

rok		2009	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	165	294	332	189	272	272
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013		2014 Potrzeby		2015 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	9 394 210	100	10 590 381	100	10 719 428	100	11 301 404	100	11 355 305	100	11 717 244	100	11 942 426	100
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	5 000	0	9 760	0	20 000	0	24 828	0	18 506	0	12 900	0	12 900	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	130 056	1	141 360	1	134 244	1	137 813	1	160 056	1	177 100	2	177 100	1
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	145 795	2	159 884	2	164 372	2	1 722	0	3 452	0	29 500	0	29 500	0
85202 - Domy pomocy społecznej	113 376	1	149 825	1	235 550	2	352 184	3	348 150	3	439 100	4	439 100	4
85203 - Ośrodki Wsparcia	382 138	4	348 719	3	397 659	4	482 594	4	568 847	5	564 800	5	622 800	5
85204 - Rodziny zastępcze	0	0	0	0	0	0	2 063	0	14 062	0	37 500	0	37 500	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	16 553	0	14 445	0	14 964	0	28 922	0	27 280	0	27 280	0
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	0	0	0	0	0	0	265 045	2	267 564	2	320 480	3	320 480	3
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 554 897	48	5 224 605	49	5 305 101	49	5 071 555	45	4 735 682	42	4 543 590	39	5 000 000	42
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21 739	0	25 425	0	31 991	0	32 732	0	29 458	0	26 700	0	26 700	0
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	641 804	7	475 051	4	455 999	4	542 486	5	788 983	7	864 422	7	864 422	7
85215 - Dodatki mieszkaniowe	711 226	8	674 154	6	639 066	6	654 065	6	651 873	6	719 878	6	719 878	6

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013		2014 Potrzeby		2015 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85216 - Zasiłki stałe	0	0	208 390	2	193 352	2	203 566	2	247 884	2	264 000	2	264 000	2
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	1 378 207	15	1 616 897	15	1 655 626	15	1 956 167	17	1 976 572	17	2 085 500	18	2 085 500	17
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	35 137	0	18 200	0	21 752	0	19 434	0	22 062	0	15 000	0	15 000	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13 000	0	14 200	0	15 000	0	14 500	0	15 970	0	21 400	0	21 400	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	721 171	8	822 585	8	812 830	8	842 225	7	780 225	7	819 905	7	819 905	7
85305 - Żłobki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	168 739	2	210 153	2	224 588	2	213 741	2	231 861	2	289 228	2	0	0
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	371 925	4	474 620	4	397 853	4	469 720	4	465 176	4	458 961	4	458 961	4

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013		2014 Potrzeby		2015 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	8 310 059	100	9 441 607	100	9 682 509	100	10 127 002	100	10 237 256	100	10 511 405	100	10 762 587	100

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013		2014 Potrzeby		2015 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	5 000	0	9 760	0	20 000	0	24 828	0	18 506	0	12 900	0	12 900	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	130 056	2	141 360	1	134 244	1	137 813	1	160 056	2	177 100	2	177 100	2
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	145 795	2	159 884	2	164 372	2	1 722	0	3 452	0	29 500	0	29 500	0
85202 - Domy pomocy społecznej	113 376	1	149 825	2	235 550	2	352 184	3	348 150	3	439 100	4	439 100	4
85203 - Ośrodki Wsparcia	382 138	5	348 719	4	397 659	4	471 514	5	568 847	6	538 800	5	622 800	6
85204 - Rodziny zastępcze	0	0	0	0	0	0	2 063	0	14 062	0	37 500	0	37 500	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	16 553	0	14 445	0	14 964	0	28 922	0	27 280	0	27 280	0
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	0	0	0	0	0	0	247 065	2	267 564	3	320 480	3	320 480	3
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 554 897	55	5 224 605	55	5 305 101	55	5 050 998	50	4 735 682	46	4 543 590	43	5 000 000	46
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21 739	0	25 425	0	31 991	0	32 732	0	29 458	0	26 700	0	26 700	0
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	640 804	8	475 051	5	455 999	5	542 486	5	788 983	8	864 422	8	864 422	8
85215 - Dodatki mieszkaniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	0	0	208 390	2	193 352	2	203 566	2	247 884	2	264 000	3	264 000	0
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	1 378 207	17	1 616 897	17	1 655 626	0	1 956 167	19	1 976 572	19	2 085 500	20	2 085 500	19
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	35 137	0	18 200	0	21 752	0	19 434	0	22 062	0	15 000	0	15 000	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13 000	0	14 200	0	15 000	0	14 500	0	15 970	0	21 400	0	21 400	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej,	721 171	9	822 585	9	812 830	8	841 225	8	779 225	8	818 905	8	818 905	8

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013		2014 Potrzeby		2015 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
- prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy														
85305 - Żłobki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	168 739	2	210 153	2	224 588	2	213 741	2	231 861	2	289 228	3	0	0
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej stanowi zinstytucjonalizowany system działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie im zarówno świadczeń jak i usług, które spowodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób/grup.

W Polsce obserwujemy w ostatnich latach zmianę paradygmatu w podejściu do pomocy społecznej, która przez wiele lat po transformacji ustrojowej miała charakter pasywny i osłonowy.[1]

Zgodnie z zapisami ustawowymi jednostki pomocy społecznej przygotowujące ocenę zasobów pomocy społecznej zostały zobligowane do opracowania rekomendacji. Rekomendacje są to propozycje rozwiązań, kierowane pod adresem rady gminy, które należałoby uwzględnić do realizacji, na podstawie wniosków sformułowanych przez autorów oceny i wynikających z dokonanej analizy danych zawartych w OZPS.

Przedstawione rekomendacje odnoszą się do różnych obszarów związanych z funkcjonowaniem pomocy społecznej w gminie Więcbork.

Przypisy:

[1]M. Grewinski, Od systemu opieki przez politykę pomocy do aktywizacji i integracji społecznej w Polsce [w:] Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, praca zbiorowa pod redakcją M. Grewińskiego, J. Krzyszkowskiego, Warszawa 2011, s. 9

Z punktu widzenia dalszej poprawy jakości usług świadczonych przez MGOPS na rzecz mieszkańców miasta i gminy Więcbork na omówienie zasługują w szczególności potrzeby szkoleniowe pracowników MGOPS, potrzeby remontowe oraz potrzeby w zakresie świadczonych usług, należy przedstawić również plany w zakresie rozwoju oferty wsparcia i pomocy rzecz klientów pomocy społecznej.

I. Potrzeby szkoleniowe:

1. Umożliwienie doskonalenia zawodowego kadry Ośrodka Pomocy Społecznej zgodnie z potrzebami pracowników;
2. Dalsze podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego przy wykorzystaniu istniejącej oferty szkoleniowej;
3. Wdrożenie planu szkoleń wewnętrznych na 2014 r.;

II. Potrzeby w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji:

1. Budynek przy ulicy Mickiewicza 22A nie spełnia wymogów dotyczących niwelowania barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, starszych (strome schody wewnątrz budynku, brak podjazdu dla wózków na zewnątrz budynku) w związku z tym rozpatrywana jest możliwość montażu platformy przychodowej dla osób niepełnosprawnych;
2. Konieczność osiągnięcia standaryzacji Mieszkań Chronionych, a zwłaszcza likwidacja barier architektonicznych i stworzenie przynajmniej 1 dodatkowego mieszkania (zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w tym zakresie od 2015 r. w Mieszkaniach Chronionych będą musiały funkcjonować dla co najmniej 3 mieszkańców);

III. Potrzeby w zakresie komputeryzacji:

1. CERT (Computer Emergency Response Team) - <http://www.cert.gov.pl/cer/wiadomosci/wiadomosci-ogolne/587,dok.html> podał do informacji, iż w ramach współpracy prowadzonej przez Microsoft i Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego w programie SCP (Security Cooperation Program), którego jednym z elementów jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie security, informowanie o zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz proaktywne przeciwdziałanie, 8 kwietnia 2014 roku zakończy się wsparcie m.in. dla następujących produktów Microsoft: Windows XP SP3, Office 2003. Po 8 kwietnia 2014 r. nie będą udostępniane nowe poprawki zabezpieczeń, poprawki nie dotyczące zabezpieczeń, bezpłatne lub płatne wsparcie techniczne i aktualizacje zawartości technicznej online. Działanie systemu Windows XP SP3 oraz pakietu Office 2003 w danym środowisku po upływie daty zakończenia świadczenia wsparcia technicznego może narazić organizację i jej użytkowników na poważne zagrożenia dotyczące bezpieczeństwa i zgodności. Środowiska oparte na systemach operacyjnych i produktach bez wsparcia technicznego i dostępnych poprawek są bardziej narażone i bardziej podatne na zagrożenia związane z bezpieczeństwem teleinformatycznym. Może to prowadzić do łatwego ataku i przeniknięcia do sieci danego środowiska, w którym znajdują się niewspierane systemy, jego penetracji, kradzieży danych czy też pełnego przejęcia przez zorganizowane grupy cyberprzestępców (np. ostatnie ataki na instytucje rządowe w związku z sytuacją na Ukrainie).

MGOPS posiada obecnie 5 komputerów wyposażonych w systemy Windows XP, Office 2003, które po 8 kwietnia 2014 r. zostaną narażone na poważne zagrożenia. W związku z powyższym istnieje konieczność zabezpieczenia środków finansowych na zakup 5 komputerów wraz z oprogramowaniem dla działów, w których dane (w tym osobowe) muszą być szczególnie chronione tj.:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych,
- Dział Wsparcia rodziny.

Należy nadmienić, że wszystkie komputery pracujące w MGOPS zabezpieczone są programem antywirusowym firmy Eset, jednak brak wsparcia zabezpieczeń ze strony Microsoft dla programów Windows XP, Office 2003 stanowi poważne zagrożenie dla naszego systemu informatycznego;

2. Zgodnie z zaleceniami MPiPS, na podstawie zawartego porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Sępólnie Kraj. tut. Ośrodek zobowiązany jest do stosowania Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI). Platforma docelowo będzie umożliwiała wzajemną wymianę danych o klientach obu instytucji. Powyższe wiąże się z koniecznością ponoszenia od II półrocza 2014 r. kosztów związanych z tzw. dozorem technicznym (środki zaplanowane są w planie finansowym MGOPS).

IV. Potrzeby w zakresie podnoszenia jakości usług:

1. Monitoring realizacji '**Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Więcbork na lata 2014 - 2021'** (przyjętej Uchwałą Nr XXXVII /327 /2013 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 20 grudnia 2013 r.);
2. Wypracowywanie nowego podejścia do **pracy socjalnej**. Charakter problemów występujących w środowiskach wskazuje również na potrzebę intensyfikacji działań pracowników socjalnych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w zakresie podniesienia jakości relacji w rodzinie, wsparcia w działaniach zmierzających do aktywizacji zawodowej oraz w załatwianiu spraw zgodnie z przysługującymi uprawnieniami. Podkreślić należy, iż zauważa się zmianę charakteru pracy pracownika socjalnego. Staje się on profesjonalistą bezpośrednio wspierającym osoby i rodziny w pokonywaniu ich trudności życiowych, a nie - jak dotychczas - osobą 'przyznającą zasiłki/świadczenia';
3. Osiągnięcie odpowiedniego poziomu **współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami**, który zmierza do zwiększenia skuteczności świadczonych usług na rzecz mieszkańców gminy (w szczególności na obszarze dożywiania dzieci i młodzieży, przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania uzależnieniom);
4. Nadal istnieje bezwzględna konieczność stworzenia „niskoprogowej” placówki dla osób bezdomnych – **noclegowni** ;
5. Podejmowanie działań zmierzających do rozwoju **wolontariatu** na rzecz mieszkańców gminy;
6. Poszerzenie **poradnictwa specjalistycznego** o nowy katalog specjalistów w dziedzinie szeroko rozumianego wsparcia rodziny, obywatela, człowieka (np. logopeda, prawnik, dietetyk);
7. Pozyskanie środków finansowych na zwiększenie rozmiaru świadczonych s **pecjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób/dzieci zaburzonych psychicznie** w zależności od potrzeb w oparciu o wsparcie psychologa, rehabilitanta, logopedy, pracownika socjalnego i innych osób;g)
8. Ciągłe podnoszenie **prestżu pracowników pomocy społecznej** świadczących wieloaspektową pomoc na rzecz mieszkańców gminy (w tym również podwyższenie wynagrodzeń);

9. Równie ważną kwestią pozostałą do rozwiązania jest konieczność **rozszerzenia pomocy w formie opieki długoterminowej nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi** na terenie naszej gminy. Problem ten dotyczy nie tylko środowisk kwalifikujących się do pomocy społecznej. Stąd wynika potrzeba rozpatrzenia możliwości zapewnienia stosownego wsparcia, czy budowania takich form wsparcia, które pozwolą na zaspokojenie tych potrzeb w środowisku lokalnym. Odczuwalne skutki starzenia się społeczeństwa, koncentrują się wokół:

- zwiększającej się liczby osób starszych i/lub niepełnosprawnych wymagających:

- usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, szczególnie na terenach wiejskich;
- całodobowej pomocy i wsparcia w domach pomocy społecznej;

w tym zakresie planuje się podejmowanie działań umożliwiających dalsze funkcjonowanie tych osób w dotychczasowym środowisku, mimo doświadczanych ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych potrzeb;

- ograniczonej oferty zagospodarowania czasu wolnego osobom starszym (kulturalnej, sportowej, edukacyjnej) w wyniku czego istnieje konieczność zorganizowania na terenie miasta **dziennego domu pobytu dla osób starszych**. Dom dziennego pobytu jest formą pomocy dla osób starszych, które nie wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych. Potrzebują natomiast cyklicznych kontaktów z rówieśnikami w celu zachowania równowagi psychicznej. Obecnie funkcjonujący Klub Seniora oferuje niewystarczające usługi w tym zakresie, których finansowanie w głównej mierze odbywa się za pośrednictwem pozyskanych dotacji ze źródeł zewnętrznych przez Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku;
9. **Pozyskanie dodatkowych środków finansowych na działalność Świetlicy Środowiskowej UŚMIECH w Więcborku**. Rosnące koszty stałe, które ponosi placówka (media) powodują, iż bez dodatkowego wsparcia placówka ograniczy ofertę edukacyjną (różnorodność zajęć dla dzieci) w dalszej kolejności pojawia się obawa zlikwidowania pomocy dla dzieci w postaci gorącego posiłku;
10. Dalsze wspieranie i wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez **rozwój systemu wsparcia rodziny i profilaktykę oraz usługi specjalistyczne** ;
11. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy podejmowanie działań mających na celu wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. W tym celu konieczne będzie **opracowanie kolejnego 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny na lata 2015- 2017** (aktualnie obowiązuje Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2014);
12. W celu bardziej efektywnych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie planuje się podjęcie następujących przedsięwzięć:
- wywołanie **uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania** jak również **wyदानie Zarządzenia Burmistrza Więcborka w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku** (powyższe dokumenty zastąpią aktualnie obowiązujący Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego);
  - opracowanie **Gminnej Procedury 'Niebieskie Karty'** ;
  - opracowanie **Gminnej 'Procedury Odebrania Dziecka'** (dla pracowników socjalnych) w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

V. Potrzeby w zakresie zmian organizacyjnych funkcjonowania jednostki:

1. Mając na uwadze posiadane zasoby lokalowe, sprzętowe i realny potencjał funkcjonującego ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku planuje się zwiększenie liczby miejsc w ośrodku do 35;
2. Ciągłe istnieje konieczność doprowadzenia do funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku, w ramach odrębnej jednostki organizacyjnej (zalecenia pokontrolne z dnia 28 stycznia 2013 r. wydane przez Wojewodę Kujawsko- Pomorskiego, nr WPS.III.431.1.14.2012.JW/ARK);
3. Uregulowanie kwestii prawnej korzystania z nieruchomości przy ulicy Pocztowej 16 w Więcborku przeznaczonej na potrzeby ŚDS organizacyjnej (zalecenia pokontrolne z dnia 28 stycznia 2013 r. wydane przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, nr WPS.III.431.1.14.2012.JW/ARK);

Rok 2014 będzie dla ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Do najważniejszych należą:

Potrzeba systematycznego wprowadzania zmian w systemie pomocy społecznej wymaga podejmowania działań aktywizujących i integrujących społeczność lokalną jako drugiego oprócz wsparcia osłonowego, filaru pomocy społecznej. Wprowadzając do pracy ośrodka elementy organizowania społeczności lokalnej (OSL) jako koncepcji środowiskowej pracy socjalnej, planuje się rozwijać różnorodne elementy działań środowiskowych skierowanych do mieszkańców gminy. Przedsięwzięcia organizowane będą przy współudziale lokalnych podmiotów z wykorzystaniem posiadanych zasobów kadrowych i rzeczowych.

Poniżej przedstawiono ofertę działań aktywizujących i integrujących społeczność lokalną planowanych do realizacji w 2013 roku:

1. Realizacja projektu systemowego **'interAKTYWNI'** współfinansowanego przez Unię Europejską, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (zakłada się realizację kontraktów socjalnych zawartych z 62 osobami pozostającymi bez zatrudnienia, korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej);
2. Planuje się dalsze rozwijanie oferty **KLUBU SENIORA**, w ramach posiadanych środków z budżetu gminy oraz w ramach działań podejmowanych przez Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku. Na 2014 rok przygotowano 3 oferty w ramach współpracy partnerskiej, tj.:
  - oferta, pn. **'PODZIEL SIĘ PASJĄ Z DEDYKACJĄ'** będąca odpowiedzią na ogłoszony konkurs Zarządu Województwa Kujawsko- Pomorskiego w zakresie wspierania aktywizacji i integracji społecznej seniorów;
  - oferta, pn. **'W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH'** będąca odpowiedzią na ogłoszony konkurs Burmistrza Więcborka w zakresie realizacji zajęć sportowych w ramach współzawodnictwa sportowego z udziałem mieszkańców Gminy Więcbork;
  - oferta, pn. **'NA NOWO ODKRYWAMY, CO BARDZO DOBRZE ZNAMY'** będąca odpowiedzią na ogłoszony konkurs Ministra Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu ASOS, edycja 2014;
3. Przygotowanie imprezy plenerowej pn. **'PIKNIK PRZYJAŹNI'**, w szczególności dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi;
4. Kontynuowanie działalności **KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ**;
5. Planuje się dalsze **rozwijanie oferty Świetlicy Środowiskowej UŚMIECH w Więcborku** (jako placówki wsparcia dziennego), w ramach posiadanych środków z budżetu gminy oraz w ramach działań podejmowanych przez Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku. Na 2014 rok przygotowano 3 oferty w ramach współpracy partnerskiej, tj.:
  - oferta, pn. **'TWÓRCY I ODKRYWCY'**, będąca odpowiedzią na ogłoszony konkurs w 2014 roku przez Zarząd Województwa Kujawsko- Pomorskiego;
  - oferta, pn. **'CHODŹ POMALUJ MÓJ ŚWIAT'**; będąca odpowiedzią na ogłoszony konkurs MPiPS w ramach FIO, edycja 2014;
  - oferta, pn. **'KUŹNIA TALENTÓW'** będąca odpowiedzią na ogłoszony konkurs MPiPS w zakresie 'wspierania jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu przeciwdziałania przemocy w rodzinie'. Priorytet IV udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.
5. Ważnym elementem pracy na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej jest kontynuacja kompleksowych działań w kierunku organizacji sieci wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działanie realizowane będzie na bazie funkcjonującego **Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku oraz Klubu Samopomocy DOMEK**. Oba ośrodki wsparcia finansowane będą z budżetu państwa. Planuje się organizację V Wojewódzkiego **Festiwalu Piosenki Folklorystycznej i Biesiadnej dla osób niepełnosprawnych w Więcborku**. Finansowanie przedsięwzięcia wsparte będzie o sponsoring i pozyskane dotacje od Burmistrza Więcborka i Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Impreza organizowana jest dla uczestników terapii Środowiskowych Domów Samopomocy i klubów samopomocy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przygotowuje założenia do zmiany ustawy o pomocy społecznej:

ZAŁOŻENIA DO ZMIAN DO USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ (na kwiecień 2014 roku)

Propozycja zmian w systemie pomocy społecznej opracowana została przy przyjęciu następujących czterech założeń:

Założenie nr 1 – Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego obywateli i rodzin przy jednoczesnym wzroście ich aktywności w rozwiązywaniu własnych problemów i trudności życiowych we współdziałaniu z instytucjami pomocy społecznej. Założenie to będzie zrealizowane poprzez:

1. Przeformułowanie celów pomocy społecznej dla nadania priorytetu działaniom profilaktycznym i aktywizującym oraz usługom socjalnym,
2. Wprowadzenie nowego pojęcia „minimalny dochód socjalny” oraz metody jego weryfikacji,
3. Modyfikację katalogu świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej wraz z uproszczeniem listy tych świadczeń.

Założenie nr 2 – Podniesienie efektywności systemu organizacyjnego pomocy społecznej wraz z zapewnieniem jego kompatybilności z innymi systemami wsparcia. Założenie to zostanie spełnione poprzez:

1. Wprowadzenie nowej struktury organizacyjnej systemu pomocy społecznej na szczeblu gmin i powiatów,
2. Wprowadzenie do systemu pomocy społecznej niepublicznych podmiotów, wykonujących na zlecenie usługi socjalne na obszarze gminy,
3. Wprowadzenie do systemu pomocy społecznej standardów usług socjalnych przy określeniu ich minimalnego oraz optymalnego poziomu, Wprowadzenie usług elektronicznych w systemach informatycznych pomocy społecznej,

Założenie nr 3 – Wzmocnienie na poziomie gminy i powiatu skuteczności podstawowych narzędzi i instrumentów pracy socjalnej dla wyprowadzania osób i rodzin ze sfery zagrożenia wykluczeniem społecznym. Założenie to zostanie osiągnięte poprzez:

1. Wprowadzenie nowych specjalności zawodowych pracowników socjalnych, niezbędnych dla realizacji zmian w systemie pomocy społecznej,
2. Wprowadzenie nowych form kontraktu socjalnego, ukierunkowanych na rodzinę oraz lokalną grupę społeczną, zmotywowaną na zmianę.

Założenie nr 4 – Zmiany w obszarze instytucjonalnych form pomocy oraz wzmocnienie odpowiedzialności rodziny za swoich członków korzystających z tej formy wsparcia. Założenie to zostanie spełnione poprzez:

1. Wprowadzenie rozwiązań, które doprowadzą do poprawy funkcjonowania domów pomocy społecznej,
2. Wprowadzenie procedury ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej przez członków rodziny oraz ustalenie reguł partycypacji osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej, której stan majątkowy pozwala na regulowanie odpłatności.

Reasumując, w roku 2014 ośrodek będzie kontynuował działania, mające na celu ułatwienie dostępu do aktywnych form integracji społecznej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Zamierzenia te będą realizowane poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów pomocy finansowej i pracy socjalnej, a także poprzez rozwój kompetencyjny kadry ośrodka, umożliwiwszy wzrost efektywności i skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego.